

AVE MARIA

DECEMBER, 1936

AVE MARIA
published monthly by
The Slovene
Franciscan Fathers.
Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management-Upravništvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Aug-
ust 29, 1925.

Naročite se na
“AVE MARIA”

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISIЈONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRZENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO. KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
ŠTUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI SOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMEŠ.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM.

AVE MARIA

Decemberska štev. 1936.—

—Letnik XXVIII.

POZDRAV BREZMADEŽNI.

P. Evstahij.

Brez madeža izvirnega
spočeta si edino Ti
izmed Adamovih hčera.
V trenutku prvem žar neba
nedolžno dušo ti krasi:
naš up si, O Marija!

Gospod višav Te je izbral,
da v Tebi vzklije božji Cvet,
da brat ljudem bo Večni Sin;
Ti ž Njim, kraljica visočin,
da milost prejme grešni svet:
naš up si, O Marija!

Ni duh teme premagal Te:
vsak čas bila si božja last!
Upornik skuša bedni rod,
v zavisti seje seme zmot . . .
Močnejša Tvoja je oblast —
naš up si, O Marija!

Brezmadežna! Izvoljena,
da Mati božjih si otrok,
pomagaj nam v preskušnje dneh,
da zmagamo pekel in greh!
S Teboj svetost, s Teboj je Bog —
naš up si, O Marija!

Brezmadežno Spočetje

Fra Alojzij.

“**N**AUK, ki trdi, da je bila preblazena Devica v prvem trenutku svojega spočetja poleg posebne milosti in prednosti od Boga vsemogočnega glede na zasluženje Jezusa, Odrešenika človeškega rodu, od vsaketerrega madeža izvirnega greha prosta ohranjena, je od Boga razodet nauk, in ga morajo vsi verniki trdno in stanovitno verovati.”

S temi besedami so sv. oče blagega spomina Pij IX. slovesno oglasili kot versko resnico nam tako ljubo prednost Marijino: njeno Brezmadežno Spočetje.

Če primerjamo to prednost božje Ma-

tere z vsemi odlikami, katere ji pripisujejo, moramo pač priznati, da je poslednja najdražji in najlepši kinč — da, krona naše ljube Gospe. S tem naukom je sv. oče v imenu vseh vernikov slovesno kronal Marijo in jo priznal za kraljico vsega stvartstva. Prišla je iz rok Stvarnikovih vsa čista, neskaljena, nedotaknjena od izvirnega greha prvih staršev in je bila brezmadežno spočeta. Po posredovanju vesoljnega Odrešenika, njenega Sina, je bila preodrešena prokletstva človeških otrok.

Tako so učili slavni častilci Marijini, se potegovali za njeno čast in naposled do-

segli svoj cilj — njeno zmagoslavno vstoličenje kot Brezmadežne kraljice vesoljstva. Ta zmaga se pa mora v prvi vrsti pripisovati neutrudljivi borbi in plamteči ljubezni do Marije sinov sv. Frančiška. Najslavnejši je seveda Dun Scotus, za čigar kanonizacijo se zdaj vrši proces v Rimu.

“Mogel je, spodobilo se je, zato je storil,” je dokazoval v svojih spisih.. Bog je mogel narediti, da je bila Marija brezmadežno spočeta; spodobilo se je, da je Marija kot Bogorodica, Mati Boga, brezmadežno spočeta; kaj pa naj bi sledilo iz tega, kakor naša vera: Marija je Brezmadežno Spočetje. To modrovanje je največ pripomoglo, da je bila Marija od Cerkve proglašena za brezmadežno spočeto.

Ko je 8. decembra 1854 sv. oče Pij IX. slovesno razglasil za versko resnico Marijino Brezmadežno Spočetje, je dovolil obema generaloma frančiškanskega reda, da sta mu poklonila zlato rožo in srebrno lilijo. Potem je dal vklesati besedilo te dogme v marmornato ploščo in jo ukazal postaviti pred kip sv. Frančiška. S tem je hotel izraziti, kako veliko uslugo je storil frančiškanski red vesoljni Cerkvi.

Podedovali smo namreč po sv. Frančišku njegovo gorečo ljubezen in brezmejno češčenje preblažene Device. V frančiškanskih cerkvah se kar najbolj slovesno obhaja ta najslavnejši praznik — da, praznik vseh praznikov Marijinih. Da smo res podedovali ljubezen našega sv. očeta do Marije, pričajo brezštevne pobožnosti in molitve, katere so udje frančiškanskega reda ustanovili in so dandanes razširjene po vsem svetu. Zadnji vzklik, ki se dodaja lavretanskim litanijam, kadar se molijo v cerkvah našega reda, označuje našo globoko ljubezen in iskreno češčenje naše Ljube Gospe: Kraljica reda manjših bratov, prosí za nas!

Brezmadežna -- naš vzor

Fra. Martin.

GLEDAL je Bog Oče z veličastnih višav svojega nebeškega trona dol na širno zemljo, da bi našel na njej cvetlico med človeškimi otroci, ki se je ni dotaknil izvirni greh. Njegova neskončna ljubezen do človeštva je sklenila poslati na svet drugo Osebo presv. Trojice, da bi bil človek vezi greha otet. Moral pa je imeti učlovečeni božji Sin čisto prebivališče, ker je bil Nedolžnost sama.

Venec dvanajsterih zvezd.

Med vsemi Evinimi hčerami ni bilo najti ene, ki bi bila vredna materinske časti Jezusove. Zato je božja vsemogočnost ustvarila novo bitje, lilijsko čisto — Marijo Brezmadežno. Tako je bilo pripravljeno bivališče preslaskemu Detetu, ki je prišlo na svet, da bi po njem tudi mi takorekoč postali brezmadežni.

Črno noč greha in zmote, katere je bil svet poln poln pred prihodom Marijinim, je razpršila sončna svetloba Marijine brezmadežne čistosti. Če nas še kdaj strašijo

oblaki skušnjav in dvomov, se vržemo v njeno sladko naročje in ona nas ljubeznivo in rahlo pritisne na svoje materinsko srce. Tam uživamo luč milosti in svetosti, tam nas tema greha ne more obdati. Srečni smo, ki si v Marijini brezmadežnosti ohranimo obleko posvečujoče milosti.

Marijina svetost je nepojmljivo veličastna. Presega svetost svetnikov in svetnic božjih. Zato je Bogu samemu tako blizu. Zato je Bogu tako nedopovedljivo ljuba in draga.

In ta Marijina svetost in brezmadežnost je tudi naš vzor, od Boga dan vsakemu izmed nas. Seveda mi ne moremo doseči tiste visoke stopnje svetosti in nedolžnosti, ki jo je Marija dosegla. Toda nobenemu ni nemogoče, da bi se ohranil čistega in brez greha. Marijina vzvišena svetost nam je porok za to, saj je prejela od Boga tako visok dar, da nam s svojim darom pomaga.

O, če bi mi le vedeli, kako lahko postanemo tudi sami sveti z Marijino pomočjo! Saj kljub svoji nedopovedljivi svetosti ni odmaknjena od nas v neko nedosegljivo nadzemeljsko višino. Ne, blizu nas je, med nami je, njeno veselje je, bivati s človeškimi otroki. Vedno je pripravljena vse storiti, da bi mi imeli čisto srce v božjih očeh. Treba nam je samo, da se k Njej zatekamo. Dobro se zaveda, da je naša Mati.

Čeprav vsa Brezmadežna, vendar ni taka, da bi morali samo nanjo gledati v strmenju in vzklikati: o, o, o! Roke nam podaja v materinski prijaznosti in nas dviga k sebi v višave nedolžnega življenja.

Goreče torej zdihujmo k Mariji na dan njenega velikega praznika: Prišla si na svet brez greha, izprosi nam pri Bogu, da se bomo mi enkrat od sveta ločili — brez greha!

Iz pisma Andreja Tomca

DRAGI g. urednik:—

Mislil sem Vam že pisati glede Vašega članka: Ura prihaja, odločite se! Toda do sečaj nisem utegnil. Zdaj pa, ko ste mi tudi privatno nekaj o tem pisali, Vam pišem še toliko z večjim veseljem in zaupanjem.

Kdo vidi potrebo krepkega nastopa za katoliška načela bolj kakor jaz? Koga bolj boli napadanje katoliških svetinj od strani naših verskih odpadnikov kot mene? Kdo bolj želi, da se začne od naše strani krepkejšo obrambno delo kot jaz?

Če se mi katoličani ne postavimo za vero, če laži in obrekovanj nasprotnikov ne zavračamo, bodo mislili, da se jih bojimo in se že čutimo premagane. Potem bodo oni še z večjim pogumom napadali vse vprek in trdili, da imajo oni prav, češ: zakaj pa tako molčijo?

Kaj naj pa rečemo o onih, ki si ne znajo sami vsega razložiti, kar slišijo proti veri in Cerkvi? Slišijo in berejo nasprotnikova očitanja, potem pa iščejo v katoliškem tisku pojasnil za tiste reči... Če jih ne najdejo, si mislijo svoje in ostanejo najprej v dvomih, potem se pa kmalu oklenejo nasprotnikovih trditvev, če so površni in brezbrizni... Če so pa vestni, se čutijo nesrečne, ker ne vedo, za kaj bi se odločili, ali bi se sploh za kaj odločili, ali bi vse skupaj zavrgli...

Ako pa vidijo, da katoličani na napade nasprotnikov odgovarjamo, potem stvar ni tako težka. Če imajo le dobro voljo, sprejmejo pojasnila in dokazovanja katoliškega tiska in kmalu vedo, kako se jim je treba odločiti.

Moja misel je ta: Mi katoličani še vse preveč molčimo in premalo branimo vero in vse, kar je z njo v zvezi. To je po mojem mnenju vzrok, da mnogo ljudi preide v nasprotni tabor. Ali pa ostanejo nekje v sredi, da niso ne eno ne drugo, ker si sami od sebe ne znajo pomagati.

Nad vse žalostno in naravnost škandalozno je za ameriške katoliške Slovence, da smo tako siromašni na katoliškem tisku in da nas nasprotniki v tem oziru nadkriljujejo. Kaj pomaga, če štrlijo proti nebu zidovi mnogih naših cerkva, šol in drugih katoliških naprav, če pa oni, ki jih vzdržujejo in zanje ogromne svote žrtvujejo, nimajo toliko katoliške zavesti, da bi poleg tega še nekoliko žrtvovali za katoliški tisk?

Potem bi imeli katoličani več svojih listov, ali bi pa vsaj že obstoječi bili dosti močni in razširjeni . . .

Skrb za močan katoliški tisk je poglavitna naloga katoličanov. Za to nalogo bi se morali vsi vedno in povsod na vso moč zavzemati, preprosti verniki med seboj, naši duhovniki pa v cerkvi.

Kako dolgo pa bodo uspevale naše cerkve, če ne bomo obenem imeli zadosti močnega katoliškega tiska, ki bi postavil jez proti povodnji protikatoliškega tiska, ki preti ljudem vero vzeti in cerkve izprazniti?

Pa bo morda kdo rekel: Nasprotniki imajo lahko tako razširjen tisk in ga lahko podpirajo, ko jim ni treba (vsaj tako mislijo) podpirati cerkva in cerkvenih naprav . . . Mi pa za tiste reči toliko damo, da nam zmanjka denarja za katoliške liste . . .

Jaz mislim, da je treba takim tole vendar enkrat naravnost in brez ovinkov povedati: **LJUBI MOJI, NAŠI NASPROTNIKI BI BILI REVNI KOT CERKVENA MIŠ — IN TUDI SO PO SVOJIH IDEJAH — ČE NE BI KATOLIČANI PODPIRALI NJIHOVEGA TISKA!**

Jaz sem trdno prepričan, da je s tem rešena uganka, zakaj je nasprotni tisk močnejši od našega. Požrtvovalni so brezverci mnogo manj kot naši ljudje, toda, žal, požrtvovalnost naših ne gre vedno za dobro stvar. Ta stvar je tak madež na značaju naših ljudi, je nekaj tako grdega in ogabnega, da bi tega nihče ne storil, če bi se zavedal, kaj dela.

Zato naj Ave Maria na noben način ne odneha ljudem dopovedovati, kako izdajalsko in grešno ravnanje je to. Ali si je mogoče misliti večjo ironijo kot to, da katoličani sami delajo nasprotnike tako močne? Naj bi vendar tisti denar, ki ga izdajo za nekatoliški tisk, izdali za katoliškega, pa bi se jim ne bilo treba prav nič izgovarjati, da jim denarja za katoliške liste manjka.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

voščimo iz vsega srca vsem dobrotnikom, zastopnikom, naročnikom, prijateljem. Naj Vam božje Dete prinese veliko mero dobre volje in nebeškega miru. To Vam želimo vsi Lemontčani, posebej pa še naše uredništvo, uprava in znani "romar", ki se mu reče tudi brat Antonin.

Še eno barantavcem z vero

P. Hugo.

ZADNJIČ je spreobrnjena družina Roth izpraševala vest barantavcem z vero. Ne z besedo, ampak z mnogo prepričevalnejšim zgledom. Naj isto stori danes druga nekrvava mučenica za vero. Ta je Miss Gertruda Biddenback, hči protestantovskega pastorja Rev. Biddenbacka. Umrta je lani. Njena križeva pot do prave vere in Cerkve, končno pa v redovni stan, je bila zadnje čase zopet osvežena, dasi so minila že leta, odkar jo je bile prehodila.

Pozorišče njenih najhujših bojov za vero je bilo župnišče metodistovske župnije na Madison Square v Baltimore, Md. Tam je bil njen oče pred leti pastor. Ko je njegova hčerka prestopila v katoliško cerkev, ga je bilo pred župljani tako sram, da se je odpovedal župniji. Cerkev so kupili katoličani. Danes je tam katoliška župnija sv. Franciška Ksav. za črnce, ki lepo procvita.

Ko je župnijo prevzel Rev. Biddenback, ki je prišel iz Georgije, je pripeljal s seboj ženo in hčerko Gertrudo, ki je ravno nastopila 13. leto. Nekega dne se je na hodišču nasproti cerkvi igrala. Pa se ji približa par let mlajše katoliško dekletce. Kmalu sta bili prijateljici in se poslej pogosto skupaj igrali. Seveda sta med tem vse mogoče spravili na dan, kot pač taki živžavi znajo. Tudi vera je prišla na vrsto, kajpada ne v podobi kakih znanstvenih debat. Tisti dan pred prvim petkom je katoliška deklica svojo protestantovsko prijateljico povabila v katoliško cerkev sv. Pavla, par blokov oddaljeno. V živih barvah ji je pripovedovala, kako je lepo tam, kadar je Jezus ožarjen od nebroj lučk nad tabernakelnom.

Gertrudo je seveda zanimalo kaj tako lepega videti. Odzvala se je vabilu. In videla je več kot ji je mogla prijateljica do-

povedati. Poslej je pogosto zahajala tja, zlasti kadar je bilo Najsvetejše izpostavljeno. Rada bi bila doma povedala, kaj je vse videla v katoliški cerkvi. A se je bala, da ji bo oče te obiske prepovedal. Zato je rajši molčala in skrivoma tja zahajala. Vmes jo je prijateljica učila katoliških molitev. Kmalu je vse znala, celo rožni venec.

Trajno pa teh obiskov v katoliški cerkvi pred očetom le ni mogla prikrivati. Ko je zvedel zanje, je bilo joj. Ves iz sebe jo je začel s papistinjo obkladati in ji odločno prepovedal, še kdaj prestopiti prag katoliške cerkve. A ona je kljub temu še dalje gojila prijateljstvo s katoliškim dekletcem in zahajala v cerkev sv. Pavla. Samo bolj previdno in potajno. Zjutraj, ko sta oče in mati še spala, je tiho vstala in prav tako kradoma odšla k najzgodnejši sv. maši. In preden sta se onadva spravila iz postelje, je bila ona že zopet v svoji sobi in na svojem ležišču.

Tja do svojega 18. leta je tako živela skrito katoliško življenje. Na svoj 18. rojstni dan pa se je približala očetu s prošnjo, da bi smela prestopiti v katoliško cerkev. Upala je, da ji za ta njen praznik prošnje ne bo odbil. Zelo se je varala. Silno se je raztogotil. Od tega dne je bila njena usoda v družini kot usoda nadležne pastorke. Kar je vedel in znal, je storil oče, da bi ji zamrzil in pristudil katoliško cerkev. Ker pa s tem ni nič dosegel, ji je zaprisegel maščevanje za celo nadaljnje življenje, maščevanje, ki ga bo njegov sin in Gertrudin brat še po njegovi smrti nadaljeval. Da to niso bile prazne grožnje, je njegovo brutalno ravnanje z Gertrudo pričalo. Po več tednov jo je imel v sobi zaklenjeno, jo strogo izpraševal kot policija osumljenega zločinca in jo še na druge občutne načine kaznoval. Zastonj!

Ker samemu ni uspelo, da bi jo preokrenil, je poslal še druge v boj. Postavil je hčer pred nekako cerkveno sodišče. Starešine svoje cerkvene občine je sklical skupaj obenem z vsemi člani lastne družine. - Celo

njeno katoliško prijateljico je pozval pred komisijo. Vsevprek so jo izpraševali, jo zavračali in z raznimi očitki obdelovali. Seveda je tudi na katoliško dekletce marsikatera grenka padla, češ da je Gertrudina zapeljivka. A ves ta teater Gertrude ni omeščal. Ostala je pri svojem.

Kot oče bi bil morda Rev. Biddenback končno klonil in se vdal. A kot pastor je mislil, da tega ne more storiti, če se noče kot tak onemogočiti. Zato je zatajil očeta, da reši pastorja. Javno je pred celo svojo cerkveno občino osramotil hčerko kot odpadnico in jo slovesno vrgel najprej iz svoje cerkve, potem pa še iz hiše. Tudi te žrtve se ni ustrašila. Mati njene katoliške prijateljice jo je našla nedaleč od očetovega doma. Z rožnim vencem v roki je sedela na zabojčku, v katerem je imela svoje malenkosti. Sprejela jo je v svojo hišo. Kmalu nato je bila sprejeta v katoliško cerkev in dobila pri pogojnem sv. krstu ime Agneza.

Že po naravi je bila deklica bolj sibatna. Prestane težave so je pa tako potrle, da je težko zbolela. V svoji prijateljici in njeni materi je našla ljubeznive strežnice. Ko je oče zvedel o njeni boleznij, je mislil, da bo zdaj bolj dostopna za njegovo prigovarjanje. Šel jo je obiskat. A toliko trdovraten je še vedno bil, da ni hotel prestopiti praga katoliške hiše. Kar od hišnih vrat ji je začel znova prigovarjati, naj vsaj zdaj spozna in prizna svoj zmotni korak ter se vrne nazaj v cerkev, v kateri je bila rojena. Potem ji bo njegov dom zopet na stežaj odprt. Ker o tem ni hotela ničesar slišati, je zopet ves razjarjen odšel.

Ozdravela je. Kmalu nato je potrkala pri sestrah Dobrega Pastirja za sprejem v samostan. Ker vsak red za sprejem mladoletnih zahteva dovoljenje staršev, ga je hotela tudi ona predložiti. S težkim srcem se je zglasila na očetovem domu. Toda oče je izjavil, da je le pod enim pogojem pripravljen govoriti z njo — če se odpove katoliški veri. Odšla je brez iskanega dovoljenja. Kljub temu so jo sestre spričo iz-

rednih okoliščin sprejele. Dne 6. jan. 1911 je bila preoblečena in dobila ime s. Agneza sv. Evlalije. Sedem let pozneje bi morala narediti večne obljube. A te so ji bile radi slabega zdravja odložene. Sele ko se je nekoliko okrepila, jih je l. 1921 naredila. Se razume, da je bila vzorna redovnica. Štirinajst let je bila v službi Dobrega Pastirja. Lani, prav na dan njene krstne in redovne patrone sv. Agneze, jo je Gospod poklical k sebi, da ji da krono nekrvavega mučeništva za tako zvestobo do spoznane resnice.

Prijatelj, ki si to ganljivo zgodbo prebral, roko na srce! Odgovori sam sebi na vprašanje: Ali je moja vera tako trdna, da bi vzdržala take žrtve? . . .

Kje smo z Baragovo zadevo

P. Saleziji.

AKO hočemo odgovoriti na to vprašanje, moramo imeti pred očmi stari kraj in Ameriko. V starem kraju se vedno bolj razvnamajo za Barago, zlasti od časa, ko se je povrnil domov z obiska po Ameriki prevzvišeni ljubljanski vladika dr. Gregorij Rožman. On je ves navdušen za svetniško gorečega, apostola Indijancev in je z največjim veseljem sklenil novo semenišče posvetiti našemu Baragi. Pred kratkim je izdal tozadevno pastirsko pismo o zidanju novega bogoslovnega semenišča, ki bo stalo na starem ljubljanskem pokopališču pri sv. Krištofu. V tem pastirskem pismu naroča, naj se pet let zbira za novo semenišče po župnijah in pri posameznikih. Obenem naj se moli kar najbolj pogosto za Baragovo beatifikacijo in v vsaki župniji naj bo Baragova nedelja enkrat na leto. Po tej odredbi je v domovini dovolj preskrbljeno za Baragovo ime vsaj za prihodnjih pet let in ko se bo postavilo novo semenišče, bo v njem dobil Baraga vreden spomenik za cela stoletja.

Pa še eno veselo vest imamo o zanimanju za Barago v domovini. Kakor poročajo "Katoliški misijoni", se tam snuje poseben odbor za raziskovanje Baragovega življenja, ki bo stopil v zvezo z marquetteškim škofom in tamkajšnjim postulatorjem. Ta odbor bo imel nalogo, raziskovati Baragovo življenje, v kolikor se je odigralo v domovini.

Baraba je skoro polovico svojega življenja preživel v ljubljanski škofiji; tudi vse ostalo življenje je bil v najtesnejši zvezi z domovino; tam so živeli njegovi domači, njegovi sošolci in tovariši. Če bodo pomagali v Ljubljani, se bo tem prej zbralo vse, kar treba zbrati, da se tako pospeši Baragova beatifikacija.

Kako se pa v Ameriki dela za Barago? Novi marquetteški škof je ljubljanskemu škofu obljubil vso svojo pomoč lansko leto. Pred meseci je poslal uredništvu Katoliških misijonov posebno pismo, v katerem navdušeno slavi Baragovo svetost in izraža upanje, da bomo mogli kmalu imenovati škofa Barago blaženega. Pismo s sliko škofa marquetteškega, dr. Jožefa Plagensa, je priobčeno v novem Misijonskem koledarju. Po našem monsignoru dr. Rezeku smo zvedeli, da so v Marquette sedaj zelo zaposleni z zidanjem ali bolje: popravo pogorele katedrale, pod katero bo posebna kapela z Baragovimi zemeljskimi ostanki in do katere bo imelo ljudstvo vsak čas dostop. To je gotovo nad vse vesela vest. Ko bo katedrala dovršena, bo gotovo marquetteški škof posvetil vse svoje moči delu za Baragovo beatifikacijo in tedaj mu bo prav prišlo, kar bo med tem nabrala Baragova Zveza za Baragovo beatifikacijo. Baragova Zveza tudi s svojimi brošuricami z Baragovim življenjem razširja zanimanje za našega rojaka med ameriškim ljudstvom. Velikega pomena je, da ga spoznajo in se mu priporočajo v svojih molitvah. Čim več uslišanj bo na razpolago in čim bolj zanesljiva bodo, tem prej bo Baraga prišel na oltar. Obenem je tudi velike važnosti, da pomagamo raziskovati Baragovo življenje, v kolikor se je odigralo v Ameriki. Postulator potrebuje tozadevnih pomočnikov, ker bi sam ne zmožel tako ogromnega dela, tudi če bi imel samo Baragovo zadevo na svojih ramah. Zato je vsaka pomoč v tem oziru dobrodošla in vodi k našemu skupnemu cilju. O Baragi želijo od raznih strani čim več zvedeti in čim hitreje jim ustrezemo, tem bolje. Ravno kar se je priporočil za članek o Baragi chikaški pomožni škof W. D. O'Brien in predsednik "Extension Society" za svoj uplivni in razširjeni list "Extension Magazine". Zanimanje za Barago torej raste od dne do dne in če bo sorazmerno temu rastlo tudi zaupanje vanj in v njegovo pomoč, bo kmalu prišel na oltar in bomo smeli klicati: Sv. Baraga, prosi za nas!

Ob desetletnici S.Ž.Z.

P. Bernard.

TA mesec mine deset let, odkar se je ustanovila odlična katoliška kulturna organizacija naših žena, ki si je nadejala ime Slovenska Ženska Zveza. To ime še danes nosi in je nanje ponosna. V teku desetih let je zbrala v svoje okrilje nad osem tisoč žena in deklet. In med temi tisoči danes ne srečamo ene, ki bi ne bila ponosna na članstvo pri SŽZ.

Po vsej pravici tako. Iz majhnega začetka se je mlada setev razvila in razbohotila v mogočno rast, ki v našem kulturnem življenju pomeni neizrečeno veliko. Slovenstvo in katoličanstvo v Ameriki je ž njo pridobilo na moči, na ugledu, na notranji samozavesti. Slovenska Ženska Zveza je bistveno pripomogla, da smo po desetih letih — za petnajst let mlajši. Prečudna beseda, pa ni le igra besed, je živa resnica.

Noben slovenski list, še manj slovenski katoliški list, ne bo storil svoje dolžnosti, če ne bo ob desetletnici tega priznal. Nobena slovenska organizacija, še manj slovenska katoliška organizacija, ne bo storila svoje dolžnosti, če ne bo tega poudarila javno.

Od nas — bo kdo rekel — se to odkritosrčno ne sliši. Veljali smo — in morda še kje veljamo — za nasprotnike Slov. Ženske Zveze, za nergače in razdirače.

Brez vseh postranskih namenov naj bo ob desetletnici povedano: Ne, ni bilo tako!

Ko se kaj novega ustvarja, ni takoj do podrobnosti jasna ne oblika ne pot. Ni vedno jasna ne onim, ki stoje ob zibelki, ne onim, ki jih novo dete bolj od daleč zanima. Misli se krešejo, besede mečejo iskre. Namen je lahko na obeh straneh dober.

Ko se krešejo misli, ko iskre lete, je majhna nepazljivost lahko nevarno usodna. In se zgodi, da je kdo hotel ukresati le iskro, pa je ogenj zanetil. Še od daleč ni mislil, da se utegne stvar tako obrniti.

Za načela je šlo, za klenu, jedrnata načela. Nič drugega ni bilo v naših mislih, v naših besedah. Vedeli smo: Čimbolj so do umetnine izklesana načela, tem varnejša in

uspešnejša pot! Desetletnica priča, da zmote ni bilo pri nas.

Z veseljem in hvaležnostjo smo opazovali, kako se je dete razvijalo in raslo. Ne samo v moči števil, enako krepko v modrosti in poznanju načel. Desetletno dekle je dozorelo v ženo, ki ji ni treba več mnogo povpraševati, kje sonce vzhaja, kam vodijo zvezde. Sonca je polno srce, zvezde žarijo v očesu. Brez prisluškovanja na levo in desno — naravnost za Kristom ji stopa korak!

Ni — se razume — brez človeških slabosti. Pa si iz njih kapitala ne kuje. Zaveda se jasno: Kar je še šibko, se bo v moči Kristovih žarkov utrdilo. Po jasno začrtani poti naprej!

Življenje Slovenske Ženske Zveze in njena notranja moč nam je najbolj jasna iz "ZARJE". Neposredno tam stopa pred nas. "ZARJA" — kulturna revija naših žena, ki vrši veliko nalogo. Res je — ne pretresa sveta, ne preobrača vesoljstva. Ne ustvarja novih zvezd, ne podira gora. Zato pa ustvarja po tihem in brez velikih zunanjih pretresov drobne nitke ljubezni in jih spleta v močne srčne vezi. Revija naših žena — kulturo srca nam prinašaš!

Vse to in podobno nositeljem prekucuške "kulture" ni drugega kot "jalovo" delo. Ničesar nima — po izjavah njih samih — pokazati katoliški tabor na polju kulture. Hej, ti, katoliški tabor! Če bi drugega ne imel kot "ZARJO" svojih žena, si daleč, daleč pred njimi! Vso kulturo podira, kdor ruši oltarje srca!

"Zarja" — ali si slutila ob rojstvu, koliko sonca bo za tabo prišlo? Si ali nisi — to nima pomena sedaj. Pomen ima sonce, ki te je za gorami rodilo, sonce, ki je bilo ob tvojem rojstvu še skrito očem, pa se je po kratkem obotavljanju dvignilo nad vrhove gora in ga smemo danes pisati — Sonce . . .

V tem tvojem Soncu, ki iz klenih krščanskih načel zajema pravico, da se z veliko začetnico piše — pozdravljena, "ZARJA"! V tem Soncu, ki v Križu žarke dobiva — pozdravljena SŽZ. ob desetletnici častni!

"Ave Maria" vama iskreno čestita in nadaljnjih velikih uspehov želi!

VELEPOETU IVANU CANKARJU.

P. Evstahij.

NE BOM ODOBRIŁ VSAKE MISLI TVOJE,
ČEPRAV SE JE RODILA V BISTRI GLAVI:
KAR BOŽJI JE RESNICI IN POSTAVI
NASPROTNO, VSE SRCE ZAMETA MOJE.

NA ZNOTRAJ TUDI JAZ PRESTAL SEM BOJE --
KAK PROSIL SEM BOGA, NAJ ME OZDRAVI! --
ZAVISTEN, IVAN, NISEM TVOJI SLAVI,
NAVDUSEN SEM, DA JEZIK TVOJ NAM POJE.

PRAV RAD PRIZNAVAM TVOJO VELIČINO:
KRASOT SI NAM NATROSIL POLNO MERO!
KDO LEPŠE JE ODKRIL SRCA GLOBINO?

V SLOVENSTVO VZBUJAŠ UPANJE IN VERO!
KAK LJUBIL MATER SI IN DOMOVINO!
OBSODIL S KLICEM "BOG!" — SI VSO NEVERO ...

PODOBA IZ SANJ

Ivan Cankar.

OBŠLA me je strašna utrujenost, spustila se je temna in težka na mojo dušo, kakor pokrov na rakev.

Sam sem sedel v svoji mrzli, mračni izbi. Moje telo je bilo mrtvo truplo; vse duri do življenja, veselja in žalosti so bile zaklenjene mojemu srcu, niti spomina ni bilo več. Vse je bilo daleč, daleč zadaj, utonilo je v praznoto in mraz.

Potrkalo je zunaj, počasi in zamolklo. Tako potrka ječar, kadar pride po obsojenca, da ga spremi na poslednjo pot. Vedel sem, kdo je zunaj, zdi se mi celo, da sem pričakoval tega gosta, tega in nikogar drugega.

"Ave!"

Tiho, slovesno so se odprle duri in ogromna je stala na pragu sodnica Smrt. V črn plašč je bila zavita in široko perjanico je imela na glavi. Moje slabotno in vendar tako težko truplo se je vzdignilo, da pozdravi gosta, kakor se spodobi..

Ko je sedel za mizo, ni odložil perjanice, zavil se je še tesneje v svoj plašč in je gledal mirno in strmo name s svojimi globokimi, srepmimi očmi. Šel sem trudoma v kot, da bi pri-

stavil samovar, skuhal gostu čaja. In čutil sem, da so me oči njegove spremljale ob vsakem koraku, mirne in srepe, v dno izprašujoče. In ko je bil čaj skuhan, sem prinesel samovar na mizo, postavil zraven dvoje skodelic in prisedel k svojemu gostu. Točil sem s trepetajočo roko, gost pa se ni pritaknil skodelice. Koščene roke so bile trdo in nepremično sklenjene na širokih prsih, plamena v jamah pod celom sta bila temna in tiha.

"Pij!" sem mu rekel ter porinil skodelico predenj.

Ni se ganil.

Mrzla groza mi je leno in počasi lila iz srca v lice in v srce nazaj ter je nazadnje objela ves ubogi život. Tišina v izbi je bila tolika, da je vpila do nebes; in z vso dušo sem hrepenel in čakal, da bi črni gost izpregovoril, pa če bi izpregovoril najstrašnejšo, zadnjo besedo..

In Smrt je izpregovorila; resen in globok je bil njen glas, skoraj blag.

"Človek, povej, kako si živel, komu živiš!"
Trepetal sem v svojem strahu in v svoji

ničevosti; odgovoril nisem, ker odgovora nisem vedel.

Tedaj je govorila Smrt sama namesto mene in je rekla . . . s prav tistim zamolklim in zastrtim glasom, kakor poprej, ki je bil podoben pesmi večernega zvona za daljnimi megami.

“Žela sem veličastno žetev, na brezmejnih njivah sem jo žela, kjer je bil človek sam sejal. Tako dolga je bila ta žetev od jutra do večera in še od večera do jutra, da mi je bila roka že obnemogla, da se je kosa že krhala. Po kolovozu kraj njive si prišel ti in si se ozrl postrani na črno deklo božjo. Zasmilil se ti je ta ali oni zlati klas, ki je padel; napol iz strahu, napol in nečimerne hinaščine si potočil papirno solzo za tem in za onim, za Milavcem, za Valenčičem, za Bercetom in še za nekaterimi; nase, nase edinega pa nisi mislil ves čas. Na nič drugega nisi pomislil! Nisi pomislil, da to zlato klasje, ki je bilo pokošeno in povezano v snope, ni umrlo, temveč da bo rodilo tisočkratno življenje! Pomislil nisi, da nikoli še nobena solza ni bila potočena zastonj, da nikoli nobena kaplja krvi še ni bila prelita zastonj; pomislil nisi, da je smrt mati in da teše nebeški tesar mrtvaško posteljo in zibel obenem. Vsega tega ti ni bilo mar, mislil si nase, bal si se zase, zato ker si gledal poslednjo sodbo in te je bilo te sodbe strah! Strah te je bilo vprašanja: čemu si živel, človek, komu živíš? Povej mi zdaj ob tej uri, ki je ura sodbe in ura posvečenja: ko pridem k tebi, da pojdeš z menoj na poslednjo pot, — koga boš klical na pomoč, da ti bo v trpljenju stal na strani, da bo tvoj besednik pred pravičnim sodnikom?”

Ukazujoč in trd je bil ob teh besedah glas matere Smrti in vsa moja duša, ves moj ubogi, ponižani jaz je bil uklenjen jetnik njenih oči, teh temnih plamenov.

Vzkliknil sem; iz globočine mojega umirajočega srca je planilo:

“Mati!”

Tih in mračen, kakor poprej, je bil plamen njenih oči; na dušo mojo, ki se je krčila v grozi, je tipal mrzli dih iz njenih ust. In zaklical sem v tej bolečini, v tem predsmrtnem spoznanju:

“Domovina!”

Milejši, jasnejši je bil plamen njenih oči, že se je dramilo v njem usmiljenje in odrešenje. Ali ganil se ni moj gost, moj sodnik, ni mi odgovoril, ni me izpustil.

Takrat se je v grozi in bolesti razklalo moje srce, da je dalo, kar je še imelo:

“Bog!”

V tistem hipu, ob tisti besedi sem se sladko zbudil iz dolge, strašne bolezn. Poleg mene, ob čaju, je sedela svetnica odrešenica; držala me je za roko in smehljala se je, kakor se mati smehlja otroku, ki je ozdravel.

Ime ji je bilo: Življenje, Mladost, Ljubez. —

Pri kapeli na griču

Johana s Hriba.

TAM pri nas je na srednje visokem griču znamenita cerkev, nekaj korakov proč pa majhna kapelica. Dva prostora ima. Prvi prostor razsvetlujeta dve ozki okni, drugi prostor je pa temen in le nizek vhod vodi vanj. Tam notri je božji grob. Zveličar leži mrtev v grobu, en angel ga straži pri glavi, drug pri nogah. Oba stražnika imata v rokah steklene lončke za lučke iz voska.

Vsako spomlad so na tistem griču prve cvetlice. Stari ljudje in otroci naberejo mnogo cvetja in ga nanesejo na Zveličarjevo podobo.

Nekoč sem bila v tistem temnem prostoru pozno v nedeljo popoldne. Lučka v angelovi roki je motno razsvetljevala prostor. Nobenega človeka nisem srečala na griču in tudi v kapelici ga ni bilo. Ko stojim tam pred Zveličarjevo podobo in se zamislim, mi pride čudna želja, ki mi je rekla:

“O, kako lepo bi bilo, če bi ta podoba oživila in bi se Zveličarjeve oči obrnile proti meni: Veliko bi mi povedati, ko sva takole sama v tej mirni tihoti.”

To so bile zares lepe minute v mojem življenju. Kar naenkrat nekaj zahrešči in počim blizu mene in hip na to je bilo vse v popolni temi . . .

Kako sem se prestrašila, se ne da popisati. Prav nič nisem videla, le strmela sem in dozdevalo se mi je, da je moja želja uslišana in da se res podoba obrača proti meni. . . Nepopisno čudno mi je bilo pri srcu.

Ko sem se umirila in uvidela, da se ni nič takega zgodilo in je ostalo vse pri starem, sem začela preiskovati, kaj je prav za prav bilo. In kaj sem našla?

Takole sem prepoznala: čez dan je moral kak otrok prinesiti cvetlice in je pri polaganju šopka privzdignil tisti angelov lonček z lučko, da ni prav dobro visel med prsti. Takrat je pa na neki način izgubil ravnotežje in je zdrknil nazaj na svoj pravi prostor. Sunek je bil pa vendar dosti močan, da je nalahno brlečala lučka pri tem ugasnila.

To je bilo vse . . . Popolnoma nič nenavadnega.

Jaz sem se pa vendar ob tem neznatnem dogodku nekaj važnega naučila. Mislila sem si namreč: Kako si neumna, Johana, ki si imela poprej tako otročjo željo! Saj vendar veš, da moraš poprej umreti, potem boš šele videla žive oči Zveličarjeve proti tebi obrnjene . . .

In še to sem si mislila: Kako je dober Gospod, da se je skrtil med nami v sveto Hostijo . . . Če sem poprej ob samih mislih, da se morda Zveličarjeva, podoba obrača proti meni, tako vztrepetala, kako bi šele ljudje trepetali pred Jezusom, ako bi stal živ na oltarju, namesto da je skrit v posvečeni Hostiji . . .

Ave Maria v letu 1937

ZOPET smo srečno končali en letnik našega lista. Prihodnja številka bo že nosila letnico 1937.

Hvala Bogu in našim naročnikom, prav posebno pa še našim zastopnikom in zastopnicam, šlo je še precej dobro. Skoraj bolje kot smo si upali ob začetku leta pričakovati. Ni nam treba, da bi na tem mestu list hvalili, saj ga hvalijo kar dovolj naši naročniki in oni so najbolj poklicani sodniki v tej zadevi.

Rajši pogledjmo na kratko, kakšen bo naš list v novem letu 1937.

Najprej mi je povedati, da bo januarska številka zopet pravilno izšla in ne več kot koledarska izdaja. To smo sicer že dolgo napovedovali, pa je gotovo, da bodo nekateri naročniki zopet debelo gledali, ker ne berejo dovolj poročil v listu. Saj se je celo zgodilo, da so v nekaterih krajih zahtevali Koledar tudi leto za zastonj in brezplačno. Kakor da bi ne bili o tej reči skozi vse poletne mesece dovolj pisali...

Nova Ave Maria bo na zunaj za spoznanje manjša — iz tehničnih razlogov — na znotraj pa večja, ker bo redno štela 32 strani, včasih pa morebiti še več.

Prinašala bo skozi vse leto popolnoma no-

vo originalno povest. Valerijo bo pa kljub temu do konca priobčevala.

Prinašala bo tudi — na splošno željo — življenjepisi lepe svetniške duše, ki se bo nadaljeval skozi celo leto.

Prinašala bo štiri strani angleškega branja vsak mesec, ker mnogi žele, da bi se tudi naša mladina bolj zainteresirala za naš list.

Pričeli bomo zopet z otroškim koticom pod imenom "Naš Striček", zakaj tudi k temu so nas že mnogi dregali. Takoj nagovorite otroke, da pišejo Stričku, in še sami jim malo pomagajte.

Ostalo bo naše Kramljanje kakor letos. Mislim, da tu ni treba nobenega priporočila, zakaj pisem nam nikoli ne manjka.

Dalje bomo zelo gledali na to, da bomo priobčevali kolikor mogoče veliko spisov, ki nam prihajajo od naročnikov samih, zlasti od naših mož in žena. Le nabrusite peresa kakor vam je narekovala novemberska Ave Maria.

Poleg vsega tega bo seveda še mnogo drugega, kar mi sedaj niti na misel ne pride, ali pa še sam ne vem, kaj vse bo. Boste že videli.

Zdaj pa želim samo to še reči, da nam ostane vsi naročniki še naprej zvesti. Zlasti se pa priporočamo našim čudno pridnim zastopnikom in zastopnicam, da še naprej pomagata širiti naš list. Bog vam obilno poplačaj!

Ali bi smel končno še nekaj reči? Toliko se trudi Ave Maria, da bi kolikor mogoče na vse strani ustregla. Toliko večja bo prihodnje leto za isto naročnino — ali zasluži ali ne zasluži, da ji VSI SKUŠATE PRIDOBITI NOVIH NAROČNIKOV?????

DEKLETOM NA SRCE.

Vzvišen je redovni stan in blagor onemu, ki ostane v njem zvest do konca. To naj si vzame k srcu tisto dekle, ki se čuti poklicano, da bi v samostanu služila Bogu in skrbela za svojo dušo.

V redu slovenskih šolskih sester imate tudi priložnost, delovati v prid tukajšnje slovenske in hrvatske mladine. Sprejemajo se dekleta v naš red od šestnajstega do tridesetega leta. Vsa druga pojasnila dobite, če pišete na naslov:

Sisters of St. Francis
Mount Assisi Convent
Lemont, Ill.

Rt. Rev. stric in Rev. nečak

To bo pa spet slovesno tam gori pri sv. Štefanu v Minnesoti! Že četrta nova inaša v tem letu, potem bo pa še srebrna postavila piko vsem tem lepim rečem. In ker bo tista srebrna maša kanoniška, bo še premalo zapisano, če ostanemo samo pri "piki". Mislim, da bo treba reči "klicaj"! In to bo 20. in 21. decembra.

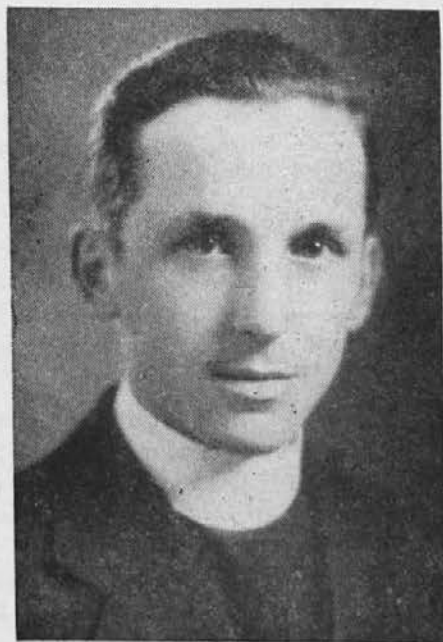
Ker je že naš novi Koledar vso to reč precej razglasil, nam ne ostaja tu veliko govorjenja. Samo prav iskrene čestitke ponovno izrekamo obema slavljenecema, Rt. Rev. srebrnomašniku in Rev. novomašniku. Bog živi oša in daj, da bi čez 25 let spet takole skupaj obhajala. Pa naj bo takrat eden Most Rev., drugi pa Rt. Rev.

Še par besed k pričujoči sliki. Tretji od leve je sedanji preč. g. kanonik Rt. Rev. John

Oman. Slika je bila že letos v juniju 25 let stara. Takrat je bil še "lemenatar" v St. Paulu, pa je kmalu potem postal novomašnik. Vzeta je bila pod neko lipo blizu prej imenovanega mesta. Prvi na sliki je Rev. John Judnič, ki je sedaj župnik v Denverju, Colo., drugi je Rev. Joseph Trobec, župnik v Elk River, Minn., četrty pa bogoslovec Logar, ki je kmalu po slikanju utonil v reki Mississippi.

Rt. Rev. srebrnomašnik je sedaj samo za spoznanje drugačen nego je bil pred 25 leti. Če bi pa ravno kdo hotel vedeti, kakšen je, domo pa prinesli njegovo srebrnomašniško sliko ob zlati maši čez 25 let.

Rev. Edwin Oman.

V Z D I H .

P. Evstahij.

Ljubi Bog mi daj moči,
svojo luč in blagoslov,
da postanem ves Njegov,
Njemu zvest do konca dni!

Naj Te hvalim, o moj Bog,
tudi v mraku bolečin!
Saj trpel je Večni Sin —
že ob rojstvu ves ubog . . .

In neizsledna njegova pota

P. Hugo.

BILO je 16. okt. 1793 ob 4 zjutraj. Pariško revolucionarno sodišče je po dvodnevem in dvonočnem procesu izreklo smrtno obsodbo nad kraljico Marijo Antonijeto, nadvojvodinjo avstrijsko. Njena smrt je bila že pred procesom sklenjena stvar. Zato je izid ni presenetil. Junaško je sprejela vest, da mora za svojim možem, kraljem Ludvikom, pod giljotino. Saj to ni bila najgrenkejša kaplja v kupo njenega trpljenja.

Tri mesece prej je kot mati nekaj strašnejšega doživela. V noči 11. julija so pridrli rdeči trinogi v njeno ječo, da ji iztrgajo njeno edino tolažbo, ki ji je še ostala, njena dva otroka, sinčka in hčerko. To je bilo zanjo vse hujše kot smrtna obsodba. Vrgla se je na sinčka, da ga s svojim telesom krije. Vse prošnje in grožnje so bile zastonj. Ni jim ga hotela prepustiti. Šele ko so ji hoteli hčerko pred njenimi očmi zadaviti, ga je izpustila, da njo brani. Ob nasilni ločitvi od otrok ji je luč življenja že ugasnila. Zato ni imela k smrtni obsodbi ničesar pripomniti.

Še tisto uro po izrečni smrtni obsodbi so bobni že pozivali vojaštvo in meščane na izvršitev. Žrtev je obrnila svoj pogled v večnost, katere vrata so se ji že odpirala. Poslali so k njej župnika od sv. Lovrenca, da uredi ž njim svoje življenjske račune. Odklonila ga je. Ne kakor da bi se ne hotela spraviti z Bogom. Zato, ker je bil eden tistih, ki je položil prisego revolucionarni vladi. Lahko in veljavno bi mu bila v tem položaju zaupala svoje srčne skrivnosti. A ni hotela. Pač bridka moralna zaušnica žene božjemu možu, ki se v kritičnem trenutku ni izkazal! Rajši je pokleknila najbližje sosednji sobi, v kateri je čakal svoje usode pravi mož božji, ki je šel rajši v ječo kot bi prisegel na tako ustavo. Bajje ji je ta podelil sv. poslednjo obvezo.

Šest dolgih mučnih ur je trajalo, preden so zbornali ves Pariz skupaj. Antonietta se je med tem pripravila za zadnjo pot. Belo oblečena, s črnim pasom prepasana, z okroglo avbo in črnimi pentljami je čakala poziva pod giljotino. Ko jo je nekdo opozoril, da je obleka raztrgana, je dejala: "Nimam nič boljšega!" Ob 10. je zavozil pred ječo voz za prevažanje zločincev na morišče. Z zvezani-

mi rokami so jo posadili nanj, tako da je nazaj gledala. Nato se je žalni sprevog z živim mrličem začel viti po pariških ulicah proti "Trgu revolucije". Pet četrt ure je trajal. Prava križeva pot je bil zanjo. Ob obeh straneh so valovile nepregledne množice ljudstva, ki je sikalo proti njej najgrše psovke in do hripavosti kričalo: "Doli s trinogi! Živela republika!" In čudno, najgorje in najgrše so bile v zasramovanju ženske. Rajale, pele in plesale so ob vozu nesramno revolucionarno pesem Carmagnolo, ki se začinja: Dansons la carmagnole! Plešimo carmagnolo!

Ena teh propalic se je hotela še posebno odlikovati v sramotanju. Skočila je na voz, pljunila obsojenki v obraz in nato celo pot ostalim dajala takt v najgršem psovanju, ki ga ne more zapisati nobeno količkaj dostojno pero.

Malo pred poldnem je sprevod dosegel cilj. Obsojenka se je nehote stresla, ko je zagledala mesto, kjer je 21. jan. istega leta odletela glava njenemu možu kralju Ludviku XVI. A hitro se je zopet zravnila. Z odločnim korakom je stopala na mrtvaški oder. Najprej je padla na kolena in molila. Ko se je dvignila, je še enkrat družine koprneče pogledala proti Tuilerijam, kjer je kot kraljica v krogu svoje družine preživela toliko lepih dni. S tresočim glasom je dejala: "Z Bogom za vedno, moji otroci, jaz grem k očetu!" Nato so jo zvezali in porinili pod giljotino. Še en pogled proti nebu in glava ji je odletela.

Tista nesramnica jo je še enkrat brenila, nato se pa na okrvaveljenem odru zavrtela in znova intonirala carmagnolo. Ni čuda, da se je tega izvržka prijelo ime Carmagnola. Pod tem imenom jo je ves Pariz poznal. A njeno pravo ime je bilo Marija Angela Loyson. Ko bi po človeško sodeč mislil, da se bo to nesrečno bitje, v katerem je na videz zamrl vsak človeški čut, še kdaj dvignilo iz svoje propalosti. A človeške sodbe niso božje sodbe, o katerih je pisano: "Kako nedoumljive so njegove sodbe in neizsledna njegova pota." (Rim. 11. 33.) Ta globoko v blato moderne Sodome zakopana duša se je zopet znašla. Milost božja jo je dvignila. Z njeno pomočjo je nastopila pot pokore po kateri je do svoje bogovdane smrti vztrajno hodila.

Domŕ'a pol stoletja je po teh krvavih pariških dogodkih minilo. Leta 1840 je bilo. Po pariških ulicah se je vil mrtvaški sprevod.

Komaj bi bil kdo pozoren nanj, ko bi kljub svoji revščini ne razodeval nekaj izrednega. Na preprosti, iz surovih smrekovih desk za silo zbiti rakvi, ki jo je vlekel mrtvaški voz za uboge, je ležala svilnata blazinica, bogato z zlatom vezena s črko C. Le tisti, ki so šli za pogrebom, so vedeli, kaj to pomeni. Do zadnje zemske postaje so spremljali nekdanjo tako proslulo Carmagniola, Marijo Angelo Loyson. Ob rakvi je bilo položenih mnogo dragocenih vencev. Za njo se je vozila v razkošnih kočijah najodličnejša družba. Knežji in plemenitaški grbi na njih so to pričali. Med drugimi so jo spremljali na zadnji poti: vojvodamaršal Pont-Resina, vojvodinja Chateau-Tremlant in še več drugih odličnih.

A ozrimo se še nekoliko nazaj v njeno življenje. Okrog 20 let potem ko je mrtvi kraljici Mariji Antonietti dala zadnje brco, je bila še prejšnja razposajena in propadla Carmagniola. Nato je zginila iz javnosti. Njeni oboževalci so zastonj popraševali po njej in polagoma pozabili nanjo. In vendar je bivala v mestu. V nekem podstrešnem stanovanju je živela kot beračica. V resnici ni bila beračica. Saj je bila v službi nravnostne pariške policije in kot taka dobro plačana. Policija za tako službo ni mogla najti boljše. Nižinsko življenje pariške Sodome ji je bilo iz lastne skušnje znano kot malokateri.

Toda ona svoje detektivske službe ni vršila, da bi s pomočjo policije samo razdirala skrita sodomska gnezda in za to dobivala mastno plačo. Ta služba je bila njej apostolat. Duše, ki so vedoma ali nevedoma zašle v ta gnezda, ali bile v nevarnosti, da zaidejo, je reševala. Na podlagi svoje lastne grenke skušnje jih je vabila iz njih, jih svarila pred njimi. V živih barvah jim je slikala gorje takega izgubljenega življenja, ki ga je imela za seboj, pa tudi blaženo srečo, ki jo je našla v Bogu po III. redu sv. Frančiška, v katerega je stopila. Med one, katere je pomanjkanje zavelo v mlakužo nemoralnosti ali jih v njej zadrževalo, se je raztočila vsa njena plača in vse, kar je kot beračica sprosjala. Na stotine propadlih žensk je na ta način iztrgala nečistemu duhu. Doma v svoji beraški podstrešni sobici pa se je strogo mrtvičila in pokorila za svoje lastne grehe.

Par let pred njeno smrtjo pa je pariška višja družba zvedela, da se pod to beračico skriva nekdanja oboževana Carmagniola. To ji samo na sebi ni bilo ljubo, ker je hotela po-

zabljena živeti in umreti. Na drugi strani je bila pa zadovoljna, da se je tako namerilo. Kajti njeni prijatelji so ji začeli pošiljati lepe darove, ker so mislili, da res pomanjkanje trpi. S tem so ji omogočili izdatnejšo podporo za siromake. Nad 20 let je kot velika spokornica izmivala madeže svojega nekdanjega grešnega življenja in reševala duše, ki so ji na ta umazana pota sledile. In ko je čutila, da se njene ure iztekajo, je l. 1840 lepo spravljenaa z Bogom umrla. V toliko so upoštevali njeno poslednjo voljo, da so jo kot beračico pokopali v oddelku za uboge, kjer noben kamen ne oznanja, kdo tam počiva.

V resnici — neizsledna so pota božjega usmiljenja!

En teden v Palestini

Rev. Albin Gnidovec.

(Konec.)

IZ Nazareta sem napravil poseben izlet v okolico Galilejskega jezera, koder se je Jezus tolikokrat mudil in pridigal. Na tem izletu me je vodila pot mimo Kane Galilejske, kjer je Gospod napravil prvi čudež, ko je izpremenil vodo v vino. Mestece leži okoli osem milj vzhodno od Nazareta. Tudi več drugih zanimivih krajev smo videli, ki jih omenjajo svete zgodbe. Blizu Galilejskega morja se je pa pred nami razprostirala prelepa planjava, kjer so bili leta 1189 strahovito poraženi križarji od Saladinove vojske.

Rev. Gnidovec (2. od leve) na Galilejskem morju.

Največje mesto ob Galilejskem morju je Tiberija. Leži 681 čevljev pod gladino Sredozemskega morja. Iz svetopisemskih časov ni-

ma ničesar več pokazati. Najeli smo čoln in zaveslali na jezero. Tako smo si živo predstavljali Gospodovo čolnarenje po teh valovih.

Pokrajina okoli jezera je jako lepa in rodovitna. Ko smo se napotili ob jezeru proti Kafarnaumu, smo šli skozi mestece Mejdal, ki se je nekoč imenovalo Magdala. To je bilo rojstno mesto Marije Magdalene. Videli smo tudi Betzajdo, kjer sta bila doma apostola Peter in Andrej. To se pravi, videli smo samo kraj tistega mesta, zakaj naselbina sama je popolnoma izginila. Na levi je hrib osmerih blagrov, kjer je Gospod imel slavno pridigo na gori. Blizu tam je krasen mozaičen tlak stare cerkve, ki predstavlja košarico kruha in nekaj rib. To spominja na pomnoženje kruhov in dokazuje, da je na tem mestu v davnih časih stala krščanska cerkev.

Kafarnaum ob gornjem koncu jezera je v razvalinah. Zdi se, da leži posebno prekletstvo na tem mestu, kjer je imel Gospod za časa javnega delovanja svoj dom. Tam je toliko-krat pridigal, tam napravil toliko čudežev. Vendar so bili mestni prebivalci Jezusu nasprotni in so zavrgli njegov nauk. Zavaljo tega je Gospod nekoč vzkliknil: In ti, Kafarnaum, povzdignjen do neba, se boš pogreznil do pekla. Zakaj če bi se bili v Sodomi godili čudeži kot v tebi, bi bila morda ostala do današnjega dne. Toda rečem ti, da bo laglje Sodomi na dan sodbe kakor tebi . . .

Frančiškani so si pridobili pravico do izkopavanja na teh razvalinah. Izkopali so staro sinagogo iz sijajnega materiala in verjetno je, da je to tista, v kateri je pridigal Gospod. Deloma so jo frančiškani zopet postavili. Tudi sami imajo tam hišo, ki je pa edino poslopje na prostoru nekdanjega Kafarnauma.

Tako je potekel čas mojega bivanja v Palestini, v ožjem pomenu te besede. Želel sem pa videti še Damask in Baalbek, ki ima največje razvaline sveta. V Nazaretu sem torej sedel na bus. Na meji med Palestino in Sirijo so nam pregledali prtljago brez vseh nadaljnjih sitnosti. (Palestina je namreč pod angleškim mandatom, Sirija pa pod francoskim.) Pot nas je vodila skozi veliko puščino. Po tej poti je nekdanj jezdil Savel, poznejši Pavel, iz Jeruzalema v Damask. šel je, kakor znano, da bi preganjal kristjane v Damasku, toda med potjo ga je Bog spreobrnil h krščanski veri. Imeli smo majhno zamudo zavaljo napake pri motorju in srečno dospeli v Damask, ki je jako značilno orientalsko mesto.

Drugo jutro sem maševal v kapeli Pavlovega spreobrnenja, potem smo najeli avto in odbrzeli preko libanonskih gor proti Bajrutu. Med potjo, ki nas je vodila po zelo rodovitnih planjavah, smo zavili v stran v Baalek. O, kakšen pogled! Ne morete si predstavljati, dokler ne vidite sami. To so vam mogočne in slavne razvaline, najsijajnejše tam, kjer je stal nekoč tempelj sončnega boga. Nekaj kamnitih kvadrov, ki še stojе ali so stali drug vrh drugega, meri po 60 čevljev na eno stran, 12 čevljev na drugo. Od stebrov jih stoji še šest na prvotnem mestu. Visoki so 72 čevljev in obod jih pa meri 12. Razrušil je to mogočno stavbo potres leta 1759. Pač si moramo kristjani misliti: Sram nas bodi pred onimi pogani, ki so postavili svojemu maliku na čast tako stavbo . . . Koliko pa mi storimo v čast našega pravega in edino resničnega Boga, . . . ?

Cesta preko libanonskih gora je tako dobra, da se lahko meri s katerokoli našo avtomobilsko cesto, vodečo čez gorska sedla. Po silno

V Baalbeku. Šest stebrov še stoji.

ostrih ovinkih smo se bližali vrhu — v jako gosti megli, da ni bilo mogoče videti dva čevlja naprej. To je trajalo celih osem milj. Voznik je znal nekoliko angleško in smo ga vprašali, če vidi pot pred seboj. Odgovor ni bil posebno osrčujoč: Ne vidim je, pa jo poznam . . . O, kako smo se oddahnili, ko je megla ponehaval in smo spet videli pokrajino okoli sebe!

Eno uro vožnje — in s snežnih vrhov smo prišli v ravnino z naravnost tropično rastjo. Vsepovsod je žarelo bohotno rastlinstvo v polnem razcvetu. To je bil Bajrut, pristanišče ob Sredozemskem morju. Tam smo se ukrcali naslednje jutro in se sešli z drugimi palestinskimi romarji, ki niso toliko potovali po palestinski zemlji kot mi.

Iz srca sem vesel, da sem se bil spustil na to potovanje. Mnogo sem se bil učil in bral o tistih krajih, pa sedaj gledam na deželo in nekdanje dogodke v njej v vse drugačni luči. Prav iz srca si želim, da bi mi bilo dano, še enkrat narediti vso tu opisano pot.

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

POMETAJTE pred svojim pragom. — Japonski duhovnik Rev. Totsuka, ki je študiral ameriške in evropske razmere, piše v japonski znanstveni reviji "Kosmot", zakaj hodijo evropski in ameriški misijonarji spreobračati Japonce, ko imajo doma tako obširno misijonsko polje. Naj najprej spreobrnejo svoje lastne rojake, ki se štejejo za kristjane, pa so slabši kot japonski pogani. Ta očitek je vzel iz ust poganskih Japoncev, ki so jim evropske in ameriške razmere znane. Dodal je, da so taki kristjani največja cokla, ki zavira napredek katoliških misijonov po poganskih deželah. In mi to prav radi verjamemo, čeprav ni povsem dosledno. Kakor drevesa ne sodimo po njegovih piškavih, nedozorelih, ampak po zdravih, lepo dozorelih sadovih, tako uvideven človek ne bi smel vere ceniti po tistih, ki ne živijo po njej, temveč po onih, v katerih je meso postala, kajti v teh se kaže njena božanska vzvišenost. Vsekako pa so razni naslovni katoličani, a dejanski pogani, krivi mnogih tujih grehov pohujšanja, za katere v svojih dušnih računih nimajo nikake ru-

brike, ima jo pa Bog v svoji knjigi življenja, ki bo pri sodbi merodajna.

"VERA je zasebna stvar." — To je edina socialistična verska resnica. Pa še ta je samo na papirju in le vaba za take, ki imajo z verskega stališča pomisleke proti socializmu. Kako je glede tega v resnici, nam med tisoči drugih priča sledeči slučaj: Nedolgo tega je v Zuerichu umrl Ferdinand Frank, član švicarskega Narodnega sveta in socialističen politik. V teku 16 let svojega socialističnega udejstvovanja je bil od svojih sodrugov proslavljan in oboževan. Na smrtni postelji pa ga je milost božja srečala. Skesano se je vrnil v naročje vere in Cerkve ter lepo spravljen z Bogom umrl. Tega mu pa sodrugi kar niso mogli odpustiti. Njihovo glasilo "Der Kaempfer" ga je radi tega prav prostaško oblatilo, ko je bil že mrtev.

KAR je zaslužil, je prejel. — Ruski čekist Tuškov je svoje zasluge za komunizem z življenjem plačal. Komunisti sami so ga obsodili na smrt. Pa ne morda zato, ker ima na vesti 42.000 duhovnih oseb, ki jih je kot vodja oddelka tajne policije deloma pobil in poklal, deloma pa v ječe pometal. Za to bi mu bili komunisti celo odlikovanje dali. Pač pa zato, ker se je izkazal za jako "idealnega" komunisto. Nešteto cerkva je izropal in s tem veliko dragocenosti naropal. Toda mesto da bi jih oddal državni zakladnici, kot se je postavila, je najdragocenejše predmete zase pridržal in jih za lep denar vnovčil doma in v tujini. To pa so mu komunisti radi načela šteli v smrtni in smrti vreden greh ter ga obsodili na smrt. Nič novega! Komunizem in socializem v ustih je bilo in bo nekaj popolnoma drugega od komunizma v srcu. Ko bi šlo po Gospodovem: Kdor je nedolžen, naj prvi vrže kamen vanjo, bi morali biti najbrž vsi tisti, ki so Tuškova obsodili na smrt, sami postavljeni ob zid.

ZA Španijo pride Francija. — Tako vsaj upajo boljševiki, odkar vodi Francijo socialist — Jud Blum. Kako tamkajšnji komunisti drzno dvigajo glave in kaj si pod njegovim žezlom vse upajo, priča sledeči slučaj. V Garches blizu Versaillesa so komunisti vprizorili demonstracije. Organizirali so javno procesijo po mestu. Na čelu je korakal ministrant. Mesto običajnega križa je nosil boljšev-

viški emblem pentagram. To je peteroglava zvezda s srpom in kladivom. Za njim je šel "duhovnik" s štolo, v kateri je bil vtkan ali našit isti emblem. Za tem je stopal drug "duhovnik", z dolgim klovnskim nosom. V desnici je imel "škropilnik", to je straniščno ometalo, v levici pa kravji zvonec. Ob njegovi strani je korakala "nuna" z bobnom, ki se je režala v "duhovnika" z dolgim nosom in na vse strani metala poglede navadne poncestnice. Katoliška javnost je gromko protestirala proti temu bogoskrunskemu žaljenju verskega čuta. Pa se zdi, da taki protesti ne bodo dosti izdali. Kdo ve, če ni v Franciji španski obračun blizu? Nič se ne bomo čudili, če lepega dne počí. Lok je do skrajnosti napet.

E NA španska iz Slovenije. — V Jugoslaviji komunistom ne cveto rožice. Sicer jih vlada več ne pesti s tako močno roko kot jih je prej. A za sovražnike države in obstoječega reda še vedno veljajo. Kljub temu pa se komunizem tudi po Jugoslaviji zelo razpasuje, celo v naši Sloveniji. Iz raznih pisem, ki jih dobivamo, zveni ta tožba. Da slovenski komunisti niso nič boljši kot ruski ali španski, priča sledeči obžalovanja vredni dogodek, ki ni edini te vrste: V Devici Mariji v Polju pod Ljubljano je par komunistov oskrunilo dvoje znamenj. Vzeli so ž njih sv. razpela, in jih s satanskim zadoščenjem pomandrali. Žandarmenarija jim je bila takoj za petami. Neka ženska je slišala ponoči krik, s katerim so to bogoskrunstvo vprizorili. Pogledala je skozi okno in videla, kako je eden teh zlikovcev teptal po križu in zraven še z zaničevanjem in izzivanjem vzklikal: "O, zdaj me bo pa gotovo hudič vzal!" Rdeča sodrga je tedaj povsod iz iste ruske moke.

O GLEDALO nemoralnosti. — Naša statistika je ugotovila, da je v 600 ameriških bolnišnicah vsak teden rojenih 40.000 otrok. A le vsak 40. je zakonski. Vsi ostali so sadovi greha. Dalje ugotavlja statistika, da je pretežna večina teh nezakonskih mater rojenih Amerikank. Število zunaj rojenih nezakonskih mater je znatno nižje. Najvišje je med Kanadčankami, najnižje med Italijankami. To priča, da je takozvano ameriško kavalirstvo napram ženski humbug. Ameriška javna moralna je lep, pobeljen grob, znotraj poln troinobe, gnilobe in smradu.

B OLJŠEVIŠKA žrtev. — V znani moskovski ječi Butirki je umrla sestra Ana Ivanovna, Abrikosova, ustanoviteljica dominikanskih sester III. reda vzhodnega obreda. Kot ime kaže, je bila rojena ruska katoličanka. Kmalu po boljševiškem prevratu je bila vržena v ječo, kjer je preživela 13 mučeniških let. Ves čas so jo kot vrhovno prednico kongregacije strogo stražili, da ni mogla priti v nikak stik s svojimi duhovnimi hčerami. Celotno mrtve je niso hoteli izročiti sorodnikom, kot so želeli. Njeno truplo so v ječi vpepelili. So boljševiki pač ljudje, v katerih je zamrl vsak čut človečnosti.

R DEČE hijene. — Med španskimi samostani, ki so postali žrtev rdečega terorja, je tudi kartuzijanski priorat Monte Allegro pri Barceloni. V njem je med španci živel nekaj Francozov. Ti so se po posredovanju francoskega konzulata smeli vrniti v domovino. Oni so sporočili, kaj se je zgodilo s španskimi sobraty. Ko so vseh 37 privlekli iz skrivališč, so hoteli najprej vedeti, kdo je predstojnik. Javila sta se prior in prokurator. Ta dva so vrgli v avto, v katerem so sedele oborožene ženske, ter ju odpeljali naprej proti mestecu Badalona, kakih deset milj od Barcelone. Ostali so morali peš v isto smer. Ko so pešci prehodili kakih 400 jardov, so zagledali ob cesti priorja in prokuratorja, vsa v krvi in navidezno oba mrtva. A prior ni bil mrtev, kot so ženske mislile, in so vozile dalje. Pozneje ga je težko ranjenega pobral tovorni avto in ga peljal v bolnišnico, kjer je prišel k zavesti. Povedal je, kaj se je vse zgodilo. Na dotičnem mestu so jima ženske ukazale, naj izstopita. P. prokurator je takoj slutil, zakaj. Pokleknil je pred priorja in ga prosil za sv. odvezo. A ena rdečih hijen mu je pognala kroglo v glavo in siknila: Še tega je treba! Nato je bil stoji ustreljen še prior.

C ALVO Sotelo — tretjerednik. — Ime Calvo Sotela bo mejnik v španski zgodovini. Upajmo, da mejnik, od katerega bo zgodovina datirala katoliški preporod Španije. Za to nam jamči obilna mučeniška kri. Tudi on je padel kot mučenec rdečega terorja. Vanj so poleg Gila, Roblesa katoliški španci polagali vse svoje upe, da jih bo s svojim vplivom in državnikiškimi zmožnostmi izpeljal iz rdeče sužnosti. Ho so rdeči dobro vedeli. Zato ga je njihova tajna madridska policija spravila s po-

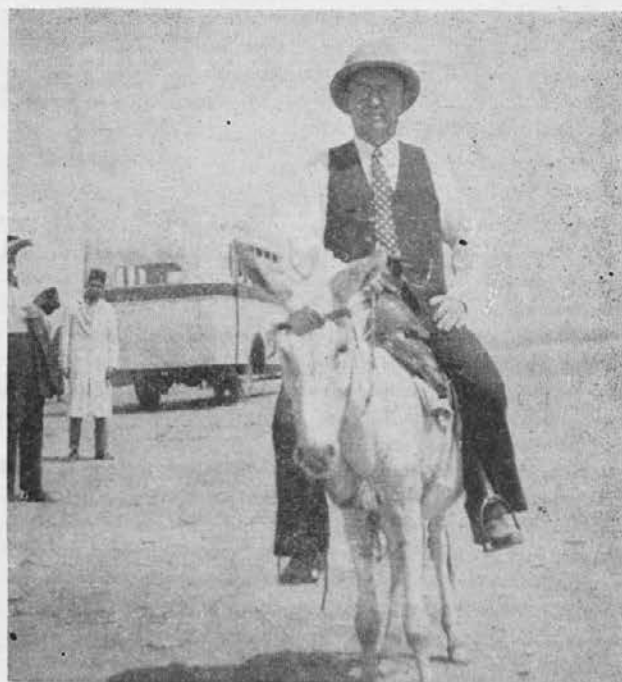
ti. Grozotno umorjenega so našli. Vsa verna Španija, je ob tej žalostni vesti vzdihnila: "In mi smo upali, da nas bo on rešil!" Kot navdušen tretjerednik je v polni tretjeredniški obleki ležal na mrtvaškem odru. Komaj je njegove telesne ostanke sprejel grob, je v španskem Maroku buknila civilna vojska. Desničarji, katerih steber je rajni bil, so takoj uvideli, da jim hočejo levičarji vzeti vsako možnost, postavno si zajamčiti svoje pravice. Zato so vzeli svojo pravdo v lastne roke.

F RANČIŠKANSKI tisk. — Med 23. in 26. sept. so v Rimu zborovali voditelji frančiškanskega periodičnega tiska. V uvodnem govoru je Rev. Diomed Scaramuzzi povedal, da sinovi sv. Frančišak točasno izdajajo 379 listov. Od teh je 75 tretjeredniških glasil, 62 misijonskih, 64 je posvečenih vzgoji frančiškanske mladine, 44 češčenju sv. Antona, 42 znanstvenih revij, 66 splošno nabožnih, 30 župnijskih glasil, 14 pa notranje redovnih. Na vatiškanski razstavi so bili frančiškani, brez minoritov in kapucinov, na tretjem mestu med redovniki. Na prvem so jezuiti, na drugem salezijanci, na tretjem frančiškani. A je gotovo še več frančiškanskih listov raznih narodnosti, ik jih ni v seznamu in niso bili poslani na tiskovno razstavo.

K AJ je z našimi na Španskem? — Frančiškani smo po svojem poklicu komunisti. Seveda evangeljski, ne moskovski. Ko bi bilo moskovskim komunistom na Španskem samo ra tem, da se premoženje primerno razdeli, bi morali frančiškanske nemaniče pri miru pustiti, ker nimajo kaj njihovega deliti. Ker je pa moskovskim komunistom Bog še bolj napoti kot kapitalisti, tudi napram frančiškanom ne poznajo nikakega pardona. Tudi zanje imajo samo krogle in bajonete. Na vrhovno vodstvo reda je prišlo iz Valencije poročilo, da je bila tamkajšnja frančiškanska družina s provincijalom vred brez usmiljenja zverinsko poklana.

K OMUNIZEM med nami. — Nekateri ga kar nočejo videti. Oziroma pravijo, da je s svojo peščico le prazen strah. Osupnilo nas je, ko smo pred kratkim čuli, da se je med te slepe uvrstil tudi prominenten član katoliškega vseučilišča v Washingtonu, Msg. Ryan. Sicer je takrat polemično govoril, kar ga nekoliko opravičuje. Vendar se zdi, da je v sociologiji

bolj doma kot pa pozna gibanje raznih tajnih sil, ki so na delu, da še Ameriko zboljševizirajo. Špecialisti v zasledovanju tajnega rovarjenja komunistov v tej deželi so popolnoma drugega mnenja. Rev. Franc Ks. Talbot, J. S., ki je tem rdečim krtom posvetil posebno pozornost, pravi, da je med nami 35.000 komunističnih organizatorjev na delu in 3000 dobro izvežbanih in pretkanih komunističnih govornikov. Na razpolago imajo šestmilijonski dolarski fond za propagando, ki ga jim je Moskva dala na razpolago. To je demonska sila, ki jo je nevarno podcenjevati. Ta iz dneva v dan raste, zlasti ker se komunizem naglo razpasuje v dveh frontah, med ljudskimi masami in med izobraženstvom. Rev. Peter Duffee OFM. je ugotovil, da so vzgojitelji naše mladine po državnih šolah od ljudske do vseučilišča, iz Moskve plačani apostoli komunizma. Ti so tem bolj nevarni, ker se skrivajo pod nedolžnim plaščem svobodnega nauka in pouka.

Mr. John Potokar iz Clevelanda potuje po Egiptu.

AVE MARIA KOLEDAR

JE IZŠEL

50c.

Pišite na Ave Maria.

Kotiček

lemontskih
klerikov

UREDNIKOVA PRIPOMBA.

Ze velikokrat se mi je zgodilo, da so me ljudje spraševali: Ali vaši kleriki res tiste reči sami pišejo . . . ? Celo dobri Mr. Zorman me je oni dan v Clevelandu nekako tako vprašal. Neki gospod iz Chicage je pa malo pozneje takole omenil to reč: Tisti kleriški kotichek, ki ga piše P. Bernard . . .

To kaže na eni strani živo zanimanje za kotichek naših klerikov, na drugi strani pa tudi dokazuje, da naši kleriki ne pišejo ravno slabe slovenščine. Seveda, če res SAMI pišejo . . .

Jaz sem že naprej povedal, da bo urednik popravljal, kar bo popravljati treba. Svet bi pa rad pokukal za kulise in pogledal, koliko urednik popravi. Dobro, zakaj bi mu pa te prilike ne dali? Tukaj je!

Nedavno tega so imeli naši kleriki šolsko nalogo, ki ji je bil naslov: Početki slovenske književnosti. Pisali so in vse tiste naloge leže tu pred menoj. Pisali so seveda na pamet, kar so se bili poprej v par slovenskih urah naučili. Nalašč bom tu natisnil nekaj odstavkov iz tistih nalog natančno tako, kakor so kleriki pisali. Pa naj vsak bralec sam zase poišče napake in popravi vsaj v mislih. . . . Potem boste morda bolje vedeli, kdo prav za prav piše Kotichek naših klerikov . . .

P. Bernard.

P R V I .

Začetki slovenske književnosti segajo nazaj v dobo, ko sta sv. Ciril in Metod pokristjanila slovanske narode. Iz tiste dobe so se ohranili tako zvani freisinški spomeniki, ki so slovenski teksti splošne izpovedi in pridige o grehu in pokori. Iz poznejših stoletij se ni ohranilo ksero ničesar, razen čedadski rokopisi osebnih in rodbinskih imen. Bili so še tudi stiški rokopisi, v katerih so bili obrazci raznih molitev.

Najdragocenejše pa v vsej slovenski književnosti je bila narodna pesem. Prepovedno pesništvo se ni veliko razvilo, zlasti ker niso bili Slovenci bojevit narod. Vendar se je nekaj nabralo o turških napadih, pred katerimi se je slovenski narod vprav junaško branil. Ohranile so se tudi nekatere legendarne pesmi.

Ceprav ni slovenski narod tako bojevit in ekspanziven, je pa predvsem čustven. Zato se je zelo razvila narodna lirika. . . . V svojih liričnih pesmih govorijo Slovenci o življenju v zakonu in družini, o Bogu, o delu v raznih stanovih, o bolesti in radosti. Liriko prevlaca zlasti bolest, kakor se lahko vidi v sledečih vrsticah:

Nožek bom vzela,
Srček načela,
Da bom dobila
Tri kaplje krvi.

Pismo pisala,
Ljubmu poslala,
Da bo on vedel,
Kak' men' se godi.

S sodelovanjem vsega slovenskega naroda je l. 1895 dr. K. Štrekelj skupaj zbral mnogo tega bogastva v tako zvano "Slovenske narodne pesmi." S temi pesmimi se lahko po pravici Slovenci ponašajo, ker izmed najboljših med slovanskimi narodi.

Slovenska književnost pa se je zelo začela širiti v začetku novega veka. Tedaj je postal prvi slovenski pisatelj Primož Trubar (1508—1586). On je bil izprva katoliški duhovnik, pozneje pa vnet protestanski pridigar, organizator in pisatelj. Ko so bili izgnani protestanski reformatorji, so pobegnili na Nemško in od tam so širili svoj . . .

D R U G I .

Slovenska književnost ima svoje korenine že v času slovenskih apostolov, sv. Cirila in Metoda. Iz tega časa so se ohranili samo takozvani freisinški spomeniki, ki obsegajo pridige o grehu in pokori. Iz poznejše dobe so se ohranili v čedadskem rokopisu samo razna imena. V XV. stoletju se je pa pričela slovenska književnost razširjati in pustila za seboj bolj zanesljivih spomenikov. V stiškem rokopisu in tudi drugih so ohranjene razne molitvice.

Narodne pesmi so pa najboljši dokaz o razvoju slovenskega jezika. Te pesmi so se pečali z naravnem bitju in žitju posameznikov. Konečno so pa vseeno liričnega značaja in zelo miroljubnega duha. Dr. K. Štrekelj je skupaj zbral vse te pesmi in jih dal tiskati.

S Primožem Trubarjem se je pričel resnični razvoj slovenske književnosti. Rojen je bil l. 1508 in bil izprva katoliški duhovnik. Ker je bil slabo poučen o svoji duhovski službi, je bil tembolj nagnen k novi krivoveri nemškega reformatorja. Navso moč je delal, da bi pridobil slovenske duhovnike za luterstvo. Pridigoval je v bolnišnici sv. Elizabete v Ljubljani in prav drzno podpiral Luthera. Pregnan je bil na nemško in od tam nadaljeval svoje pregovarjanje preprostega slovenskega ljudstva . . .

T R E T J I .

Tako zvani freisinški spomeniki so prav zaprav prvi slovenske pismenosti. Tu najdemo večinoma pridige. Potem imamo stiški rokopis in čedadski rokopis.

Kakor je bil srednji vek nekaj nepozabljivega za cerkveno stvar sploh, tako je bil tudi za slovensko književnost. Tu narodna pesem vlada. Potem so tudi legendarne pesmi in narodna lirika — ta zadnja — mimo gre — je bila najlepša izmed vseh evropskih državah. Tudi vojaške pesmi — radi zgodovinskih razmer — so v slovenski književnosti.

Izumi in zasledki so odprli novi vek za slovensko književnost v začetku novega veka. S tiskom je neki Primož Trubar, katoliški, potem luteranski pridigar, začel novi vek slovenske književnosti. Izdal je Abecednik, da bi ljudje se naučili slovenščino brati in pisati. Potem Katekizem, da bi ljudje se naučili luteranskih nauk. Več drugih knjig je tudi dal tiskati . . .

Č E T R T I .

Začetek slovenske pismenosti vsega najprej v čase pokristjanjenja Slovincov, in to je v času Cirila in Metoda. Iz tega časa imamo, kakor se pravijo, freisinške spomenike. Ti spomeniki so splošna izpoved in pridige

o grehu in pokori. V XV. stoletju pa imamo stiški rokopis. To so slovenski teksti, molitve in druge stvari za cerkveno potrebo.

Najdragocenejše, kar imajo Slovenci iz poznega srednjega veka, je slovenska narodna pesem . . . Ker duša slovenska ni bojevita, so zato skoro vse njihove pesmi lirične. In te pesmi so morda najlepše med vsemi v Evropi. V tem pesmih govorijo o delu, o vinu, o Bogu in o smrti.

Ob času Primoža Trubarja se je pa književnost začela v pravem pomenu besede. Do tega časa so imeli rokopis. In Trubar je začel pisati samo tedaj, ko je bil izgnan iz Jugoslavije. Najprej je bil Trubar katoliški duhovnik. Potem se pa spreobrnil na protestantsko vero. Za neka časa je še pridigal v Jugoslaviji kot protestantski pridigar in potem so ga ljudje izgnali na nemčijo . . .

P E T I .

Primož Trubar je bil prvi slovenski duhovnik ki se je obrnil do luteranske vere. Trubar je bil izgnan iz Jugoslavije na Nemško, tamkaj je začel književnost, da bi ljudi naučil nekaj o nove vere. Trubar je bil rojen v Jugoslaviji leta 1506 in leta 1550 je začel izdati prve slovenske knjige. Te so bile: Abecednik, katekizem, postila iz svetega pisma in še mnogih drugih knjig . . .

Š E S T I .

Sedaj hočem povedati malo od prvega slovenskega pisatelja Primoža Trubar. Od začetka je bil katoliški duhovnik, in pozneje je bil vnet za protestantism. Bil je zelo dober pridigar in pisatelj. On ni bil pisatelj od začetka, ampak je bil pridigar. Takrat ni so imeli tiska, in tudi ljudje niso mogli brati dobro in nekateri niso bili zadosti učeni. Seveda, pozneje je bila prilika odprta, da so se ljudje mogli naučiti brati. Trubar je spisal več knjig Abecednik, katekizem . . .

S E D M I .

Književnost med Slovenci se je začela v pravem pomenu besede razvijati tistega časa, ko je Martin Luther, nemški reformator, živel. Prvi slovenski pisatelj je bil Trubar, ki je bil poprej katoliški duhovnik, in pozneje protestantski pridigar. Trubar je bil poslan v Nemško in tam ni več mogel pridigati Slovincem. Zato on tiskal knjige — Abecednik in katekizem, in nekaj let potem je pisal nekaj psalmov, cerkvenih pesmaric in več drugih knjig. Pisal Abecednik da bi slovenski ljudje se naučili prav čitati slovenščino in potem sveto pismo. Tistega časa ni bilo šole povsod, posebno za kmetje, in zato Trubar tiskal Abecednik . . .

OZKANILA.

NAROČNIKI "CVETJA", ki izhaja v Ljubljani in prihaja od tam, ste naprošeni, da se odslej v vseh zadevah naročnine, spremembe naslovov in tako dalje obračate samo na našo upravo v Lemontu. V Ljubljano nič ne sporočajte, da bomo laglje imeli red in Vam vsem ustregli.

KOLENDARJEV AVE MARIA za 1937 je še nekaj v zalogi. Veliko jih pa res ni. Tistim, ki si jih še niste naročili, svetujemo, da to hitro

naredite, sicer utegne biti prepozno. Letos so šli prav dobro med ljudi in pohvale ne manjka, kakor lahko vidite iz nekaterih pisem v Kramljanju. Naročuje se pa **KOLENDAR** letos posebej in stane 50 centov. Sezite po njem! Tudi za stari kraj je cena 50c.

"NAŠA STRAŽA" se imenuje posebna knjižica, ki smo jo začeli izdajati v obrambo zoper natolcevanje in obrekovanje naših verskih odpadnikov. V novemberski številki smo objavili, da stane posamezna knjižica 10c. Danes to popravljamo in objavljamo, da stane samo 5 centov. Na ta način bo prišla lahko v večjem številu med ljudi. Doslej je izšel samo prvi zvezek, ki nosi naslov **"ULTIMATUM"**. V začetku decembra izide drugi zvezek z naslovom: **"RESNA BESEDA V RESNEM ČASU"**. Ta drugi zvezek je spisal preprost delavec, ki mu je ta resna beseda prišla globoko iz srca. Zelo priporočamo, da skušate spraviti **NAŠO STRAŽO** kar mogoče v velikem številu med ljudi. Prosimo pa, da bi pri tem delu ne iskali nič denarnega dobička, kakor ga tudi mi ne iščemo. Le na ta način bo mogoče, da knjižica ostane tako po ceni. Ravno ko to pišem, je prišlo pismo od neke žene, ki je dobila dve dekleti za razpečevanje te knjižice, in pravi: **"Komišna nič! Naj punce nalože nekaj na nebeško banko!"** — To je beseda, ki naj bi se je tudi drugi oprijeli. — Prvi zvezek smo razposlali na razne strani, pa ko to pišem, še nimamo poročil, kako stvar gre. Doslej sta se našla dva dobra človeka, ki sta naročila vsak za en dolar teh knjižic za brezplačno razdeljevanje med ljudi. Oba sta se oglasila z **Willarda, Wis.** Čast jima! Morda bo v tem mesecu več takih.

ŠKOF na dražbi. — Kako peklenško sovraštvo do Boga, vere in Cerkve preveva španske komuniste, priča slučaj, o katerem poroča Vatikan. V Barceloni, ki je bila vedno glavno gnezdo rdečih in je zdaj sedež narodne vlade, so zajeli tamkajšnjega škofa. Razmišljajoč, kako bi se znesli nad njim, so končno sklenili, da ga bodo dali na dražbo. Seveda je bila to le umetno vprizorjena dražba. Ko bi ga tudi kaka dobra, verna duša izlicitirala in skušala tako rešiti gotove smrti, bi morata z njim vred umreti. Izlicitiral ga je komunist, ki je seveda izjavil, da ga nima za kaj rabiti, naj se mu torej pokadi s svincem. A preden je policija to storila, so ga še mučili.

VALERIJA.

Waal — I. P.

(Dalje.)

“Ako zmerjaš nas kristjane sovražnike države,” (S tem imenom so preganjali vse čase sv. Cerkev. Ker je hotel Nero zvrniti krivdo rimskega požara na kristjane, jih je obsojal in moril radi “sovraštva do države”.) je odvrnil miro Laktancij, “povej, kdaj smo se uprli celo proti onim cesarjem, ki so nas stiskali in v potokih krvi preganjali? Kot zvesti podložniki smo molili za nje in za državo in stavili naše upanje v Boga. Ti imenuješ ta dan nesrečo za Rim, jaz pa se veselim, da oprostijo ječe svoje jetnike, da odloži rabelj svoj meč in da konča brezbožna tiranija uzurpatorjeva. Ako so se skazali bogovi brez moči nasproti znamenju, ki je pripeljalo Konstantina v Rim, ga bo Kristus varoval tudi pred njihovim maščevanjem; kaj pa premorejo zli duhovi proti vsemogočnemu Bogu? Da, če že ne ti, bo tvoj sin doživel morda, da bo odstranjen kip Viktorije iz senata in kipi bogov se bodo smatrali samo kot dela velikih umetnikov.”

“Ako pride drhal le eno uro do moči, postane takoj drzna in prevzetna,” je odvrnil senator z izrazom globokega zaničevanja.”

“Odpuščam ti te trde besede radi tvoje nevolje,” je rekel starček, “resnica je, ki zmaguje po tristoletnem zatiranju. Ne samo današnji dan je priča svetu o božanstvenosti krščanstva in o zmoti, v kateri je rimski narod živel! Ali niso že dolgo časa vaša svetišča razvaline, kipi vaših bogov s pajčevinami omreženi in stopnjice vaših svetišč s travo zarastene? Zakaj iščeš zaslonbe v mrličih in se oklepaš praznovrstva, ki bo po desetletjih samo pri nevednih ljudeh dobivalo rodovitna tla?”

Smah se je obrnil od svojega učitelja, in ni rekel besedice. Jezeč se v srcu nad vriskajočim ljudstvom, je poiskal stransko pot do svoje palače. A Laktancijevo domnevanje je bilo pravo. Kajti zaman je napenjal Simahov sin vso moč svoje zgovornosti, da bi rešil senatu tako spoštovani kip Viktorije, zadnji zaklad padajočega poganstva. Krščanski pesnik, Prudencij, je takrat vložil prošnjo, naj bi

se ohranili kipi bogov kot “umetna dela velikih mojstrov”. Laktancij pa je ta večer dobil idejo, spisati zgodovino in propad onih, ki so preganjali Cerkev.

Ko je Simah na svojem potu domov prišel do svetišča Rome, ki je stalo v globokem mraku, se je naslonil na krasen steber iz porfira v preddvoru in je obračal, oddaljen od hrupnega vrvenja vriskajočega ljudstva, s samotne višine svoj pogled na forum z vsemi svetišči in spomeniki tisočletne slavne zgodovine. Uprl je svoje oko na svetišče in grad na Kapitolu, ki se je v temnih obrisih vzdigal proti zvezdnatemu nebu. Ljubil je svoj Rim in od očetov podedovane naredbe. Z vso dušo pravega Rimljana je s trdnim zaupanjem veroval v bogove, da posežejo v današnje početje kristjanov, zato se mu je zdel ta dan nesrečen, da, hujši od onega pri Kanah.

“O bogovi!” je zaklical in stisnil pesti proti nebu, čez lica pa so mu tekle solze globokega gneva in grenke otožnosti. “Zakaj ste dopustili to? Zlati Rim, ti vladar sveta, zmagovit nad vsemi narodi, — zmagan, vsužnjen po privržencih križanega Juda! Vstanite iz svojih grobov, Scipijo, Kato, August, in tožite in jadicujte z menoj to uro, ki je izdajavca bogov naših pradedov postavila na cesarski prestol!”

“Tako more govoriti le najbolj plemeniti Rimljan, ki je senator Simah,” ga je prekinil neki glas.

Bil je Gordijan, duhovnik Solnca, ki je bu svojemu bogu doprinesel slavnostno žrtev.

Spoznala sta se kot prijatelja izza mladlin let in v malo besedah sta se prepričala o enakem mišljenju. Gordijan je spremljal senatorja do njegovega doma in govoril med potom besede, ki so se nanašale na zadnje besede Simahove:

“Ko vtone bog Solnca na večer v morje, se spusti nočni mrak na zemljo in škorpion in kača prilezeta iz skrivališča, noseča pogubo. A nepremagljivi bog spi le malo časa. Ko sem gorko kri zaklane žrtve izlil po njegovem oltarju in v skrivnih molitvah rotill presvitlega vladarja neba, naj reši Rim pred sramoto Križanega, sem slišal ta orakel:

“Leto let

magu iz Nazareta!”

“In kako razlagaš te temne besede,” je prašal Simah.

“Rešitev ne more biti dvomljiva,” je odvrnil Gordijan. “Kakor ima leto dni tristo pet-

inšestdeset dni, tako ima leto let trisostpetinšestdeset let. Po tem letu let zamre krščansko praznoverje.

“Njega zadnji meseci torej bi morali biti že izpolnjeni,” je odgovoril Simah; “kajti že četrto stoletje se širi ta zmota po svetu. In vendar, ravno današnji dan . . .”

“Škorpiljon, ki je prišel danes v Rim,” ga je prekinil Gordijan, ki je bil uganil misel senatorjevo, “in galilejska kača, ki se je ž njim združila, — ne, plemeniti Simah, ne, oni ne bodo ohranili oblasti! Zmagoslaven vstane zopet na vzhodu bog solnca, in prežene nočno meglo in gomazen v njih zakotja — in bližje je to jutro, kot si ti misliš.”

“Kako naj to verujem?” je prašal senator trpko, “ko je imel vendar danes prokleti Nazarenec svoj vhod v Rim, v kurijo in na Palatin?”

“Spomni se Maksimina, cesarja na vzhodu, zapriseženega sovražnika kristjanov!” je odvrnil duhovnik. “Med njim in Konstantinom je sedaj odločilna bitka neizogibna, in — pri nesmrtnih bogovih! Maksimin bo zmagal!”

S temi besedami se je ločil Gordijan od svojega prijatelja in šel na Palatin, da bi sporočil vladarju, kako je opravil zahvalno daritev bogu Mitru za dobljeno zmago — —

V času, ko so se cesarjevi vojskovodje zabavali v krasnem trikliniju Avgustovem pri veselju pojedini, je sedel Konstantin izmučen od naporov dneva, sam v jasno razsvetljeni sobani palače, v kateri je bil še zjutraj stanova Maksencij.

Zmagovita bojna znamenja njegove vojske so bila postavljena sredi dvorane; nad njimi se je vzdigal labarum. (Bojno znamenje Konstantinovo s Kristusovim monogramom.)

Premišljal je cesar dogodljaje zadnjih tednov, od onega dne, ko je bil odšel iz Galije, do današnjega, ko je bil zmagal v odločilni bitki. In čim več je premišljal, tem živahneje je bilo prepričanje v njem, da je dolžan edino le neki višji roki zahvalo za sijajni vspah, — da ga je Oni pripeljal v Rim, v čigar imenu je bil začel vojsko.

Pred njegovimi očmi se je vzdigal nad bojnimi znamenji labarum s Kristusovim monogramom, in kakor je svetilo to znamenje pogubo sovražnim vrstam, tako je svetilo sedaj mistično v njegovo dušo.

Konstantin je padel pred svetim znamenjem na kolena in je vzdignil roke v najprisrčnejši zahvali k Bogu kristjanov, — in po tristo-

letnem, krvavem preganjanju vladarjev zoper Kristusovo ime je ležal sedaj cesar na kolenih v molitvi h Križanemu.

V tem trenutku so padli stari bogovi raz prestol v brezdno; nova doba je pričela v svetovni zgodovini.

Konstantin je hotel še tega dne dati svojemu krščanskemu mišljenju javen in slaven izraz. Ako si je moralo krščanstvo poprej iskati v jamah in zakotjih temna pribežališča, pa naj dobi sedaj stanovanje na najlepšem griču Rima, sredi takratnega mesta, nasproti Palatinu in Kapitolu, in pod nogami koloseja, v katerem je preteklo toliko mučeniške krvi za zmago križa, v cesarjevi palači. Vedno je bilo tu stanovanje cesarjev: — sedaj naj bo sedež in lastnina papeževa.

Ravno, ko je Konstantin prišel do tega zaključka in je spisal lastnoročno to objavo, je vstopil Kandid. Cesar ga je tem ljubše sprejel, ker je hotel ravno njega poslati s to objavo. Kdo bi bil vrednejši tega naročila, in kdo bi ga bolj veselo izpolnil?

Kandid je pripovedoval cesarju, kako je srečno rešil mater in druge jetnike še v zadnjem trenutku. Popisal je z gorkimi čustvi trpljenje, ki sta ga morala prestati Rufin in njegova hči, in junaško srčnost, ki sta jo pokazala pri tem. Prosil je obenem cesarja, naj prekliče od Maksencija napovedano zaplembo in naj dopusti vrnitev očetu in hčeri v njuno palačo.

Konstantin je z vidnim zanimanjem poslušal pripovedovanje o rešitvi kristjanov in o snidenju Kandida s svojo materjo; a pri pripovedovanju o nadlogah Rufina je vzdiknil s temnim in nagubanim čelom:

“Tako nesramno so ravnali z najvišjim mestnim uradnikom? Moja prva skrb bodi, popraviti krivico nad njim. Želim spet videti starega sobojevnika, — njega,” je nadaljeval Konstantin s smehom, “in tudi njegovo hčer, čije junaško krepost si naslikal s tako svežimi barvami, s tako gorkim navdušenjem, moj ljubbi tribun, da se mi zdi, da krvavo delo Marta in divji hrum orožja . . .; a o tem bomo govorili kdaj pozneje. Idi, nesi Rufinu moj pozdrav in mu sporoči, da mu vračam spet njegovo posest; še ta večer izdam tozadevne ukaze. Gotovo se ne bo branil službe, katero je opravljal pod Maksencijem, tudi pod Konstantinom. A to mu povem ustno; kajti jutri želim videti njega in njegovo hčer. —

Še drugo naročilo imam do tebe, moj ljubi tribun!

Poišči takoj škofa Milcijada in izroči mu to pismo! Pisano je z mojo roko in je odlok, s katerim podajam njemu in njegovim naslednikom za večne čase palačo Laterancev v lastnino. Naj sprejme Kristus, ki me je pripeljal v Rim in na ta kraj, milostno v zahvalno daritev, ako podam Njegovemu nasledniku na zemlji vredno stanovanje. Jutri izdam še drug ukaz, s katerim vrnem kristjanom vse po Dioklecijanu zaplenjene cerkve in pokopališča."

Oči mladega bojavnika so se svetile v sveti radosti. Kandid si je večkrat v pobožnem hrepenenju in slutnji med vhom Konstantinovi naslikal velikanski preobrat, katerega bo doživela sv. Cerkev po spreobrnjenju Konstantinovem; videl je svoj up uresničen in nepopisna sreča je polnila njegovo srce.

"Moj cesar", je rekel poln veselja, "tvoje naročilo mi daje peruti in iz globine duše se ti zahvaljujem, da si mene izbral, da nesem to pismo. In tudi za drugo milost se ti zahvaljujem. Rufin je sedaj s svojo hčerko pri moji materi v lateranski palači; takoj grem k njima: kako se bodo vsi veselili dvojnega radostnega poročila!"

Konstantin se je smehljajal.

"Upam," je rekel, "da ni ovinek čez Lateran k škofu predolg."

"Mislim, da mi moja mati pove, kje se sedaj nahaja sveti starček," je odvrnil in rdečica se je prikazala na njegovih licih.

"Izreči moram tudi tvoji materi priznanje, ki sem ga dolžan junaškemu pogumu sina," je nadaljeval cesar. "Upam, da obiščem v prihodnjih dneh, ako me ne prehitijo z Rufinom in njegovo hčerko."

"Moj cesar," je odgovoril Kandid, "moja mati ne želi drugega, kakor da se ti zahvali, da si zaupal labarum mojim rokam, in našla bo v tem največjo milost, ako se bo smela prikazati z Rufinom in njegovo hčerko pred teboj."

"Jutri zjutraj," je pripomnil Konstantin, "se bo oglasilo pol čete senatorjev in vitezov k jutranjemu pozdravu; da bom povelje dvornim uradnikom, naj vas takoj puste k meni."

S temi besedami je odpustil cesar svojega tribuna.

V predsobi se je srečal Kandid z Gordijanom. Duhovnik solnca je vrgel na mladentca jezen pogled, ki ga pa ta ni opazil v radosti svojega srca. Gordijan se je zglasil: — vstop se

mu je dovolil prihodnjega dne zjutraj.

Kandid je hitel k svoji materi.

Na potu ga je srečal senator Anicij Pavlin, ki je spet našel svoje otroke. Poln blažene sreče je hitel oče k prijatelju in je zaklical:

"Kandid, Bog je vslušal mojo molitev: Verujem v Jezusa Kristusa!"

Kandid je v kratkih besedah sporočil prijatelju o cesarjevem naročilu; nato je odhite! naprej proti Lateranu.

Poročilo, da je cesar dal Rufinu spet prejšnje mesto in posestvo, sta ta in njegova hčerka sprejela v zahvalo nasproti visokemu dobrotniku; z neomajeno radostjo je bila pozdravljena druga vest. S Konstantinovi darilom ni bilo izgovorjeno le pripoznanje cesarjevo nasproti do takrat zaničevanemu krščanstvu, ampak je bil v tem tudi jasen dokaz pobožnega mišljenja vladarjevega.

"O," je zaklicala Valerija, in njene oči so se svetile, na njenih licih se je pojavil žarek navdušenja, "sedaj začenjajo kaliti semena iz krvi mučenikov! V temo grobnic sili jutranji žarek velikega dneva našega vstajenja; Magdalena suši svoje solze in ukajoč poje Cerkev svoj Alleluja. Christus vincit! (Kristus zmaguje.) V Konstantinu leži Rim, leži ves svet v molitvi na obrazu pred božjim Sinom. O, plemeniti tribun, hiti, hiti, in sporoči svetemu očetu in vsi cerkvi velikonočno vest! Častitljivega starčka najdeš pri pokopališču Valentinovem na Flaminski cesti; tako nam je ravno sedaj sporočil grobar Mincij. Kakšno veselje bo to zanj in za njegove brate!"

(Dalje prihodnjič.)

Slika slovenskega priprošnjika v nebesih. Priporočajmo se mu v svojih potrebah.

IZ UPRAVE

ZA MARIJO POMAGAJ IN LIST: Mrs. Sellak \$2, Ann Elenich 50c, John Potokar \$20, Mrs. Thomas \$5, Mary Dezman 5, Urs. Ivšek \$1, Frances Mesojedec \$2, Mary Pavlesic \$1, Mrs. Gregorka \$1, Mrs. Brdek 50c, Karl Kovacic \$1, Mary Koren \$1, Mrs. Požun 50c, Mrs. Dernovsek 50c, Agnes Poulin \$1.

LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ: Po \$1: Mary Dezman, Rose Koren, Mrs. Miklavcic, Anna Trlep; Neim., Brooklyn \$2. Po 50c: Mrs. Kastello, Mrs. Swek, Ivan Rezek, Cath. Radez, Mary Spendal, Frances Hren, Mrs. Gerbec, Joseph Bregar, Jera Ronchevic, Kat. Bicek, Mary Stusek, Rose Lomsek; Mary Verbek \$2; po 25c: Mrs. Kopach, Ivana Gruden, Anna Lambert.

KRUH SV. ANTONA: Mrs. Kastello 25c, Mrs. Pipan \$1, Mrs. Rogelj \$3.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA: Ivan Rezek 50c, Hilda Wider \$5, Mary Obrstar 50c, Mary Slobodnik

\$2.50. — Po \$10: Frank Mistek, Ant. Nemgar, Helen Oblak, Jacob Rvot, Frank Barle, Mary Barle, Frank Barle, Ignac Babich, Jane Atzenbeck.

BARAGOVO SEMENIŠČE: Jos. Malnarich \$2, Apol. Skerl \$1, Mrs. Rogelj \$5.

SVETE MAŠE: Po eno: Johana Zelko, Fr. Mramol, Mrs. Hrovat, H. Stirn, Ann Kegel, Ang. Pipan, Mrs. Sustersic, Mary Stariha, Fr. Tomsic, Hel. Golicnik, Mrs. Begush, Anton Volovlek, Mary Lautar, Fr. Drobnic, Mrs. Plese, Mrs. Cisek, Sofija Kozlevcar, Mrs. Sivic, Mrs. Kristofelc, Mrs. Dragovan, Mrs. Usnick, Mary Dulc, Joseph Mahkovec, Mary Tomec, Mrs. Cemazar, Ivan Rezek, Mary Vider, Urs. Ivšek, Mrs. Korosec, Frances Hren, Mrs. Grahek, Mrs. Florjanc, Mrs. Gregorcic, Mrs. Hebein, Mary Grum, Mary Koren, Mrs. Snezic, Ter. Grum. — Po 2: Mrs. Meglen, Mrs. Kastelic, Mr. Stealy, Mrs. Mrezar, Marco Bluth. — Po 3: John Udovich, Andrej Kolman, Josephine Jelenc, Mrs. Sedmak. — Po 4: Mrs. Rogelj, Mary Simonich, Mrs. Pavlesic, Mrs. C. Gerbenc. — Po 5: Mrs. Bayuk, Mary Grum, M. Gostic.

UPRAVNIKOVO KRAMLJANJE

P. Bernard.

FOREST CITY, PA. — Piše Notranjska Micka. — Tudi jaz bi rada nekoliko pokramljala. Povedala bom, kako sem pred leti v Braziliji kavo obdelovala in obirala. Pa ne smete misliti, da se kava sadi in oskrbuje kot fižol. Kava je drevo približno 6 jardov visoko in ima dosti vrhov.

Od avgusta naprej je treba prekopavati zemljo med posameznimi kavnimi drevesi. Tam namreč rastejo druge rastline, koruza in fižol. Bati se je, da bo te nasade prerasla visoka trava, ki zelo hitro raste. Plevel pa mečejo okoli kavnih dreves in jih tako gnojijo, da se lepše razvijajo. Okoli božiča začno drevesa cveteti. Takrat je vse belo od cvetja, kakor daleč nese oko. To je zelo lep pogled. Potem pridejo na dan zelena zrna, ki v marcu postanejo rdeča in debela kot češnje. In takrat je vse rdeče na milje daleč, kamor se ozre oko. V aprilu začne kava dozorevati in ima črno lupino kakor lojber. Naslednji mesec jo pa začno smukati. Takrat je v deželi doma veselje. Kateri imajo polna drevesa, precej zaslužijo. Od nabiranja plačajo 40c za bushel. Pa sva ga midva z možem nabrala po 11 bushlov na dan. Na dobrem drevesu ga je po 4 bushle. Pa ne smete misliti, da se kar trga in potem v posodo vrže. Spodaj se pogrne velika rjuha iz platna, ki je nalašč za to narejena. Na to rjuho se smuka kava in po-

tem v bushel strese. Nato odnesejo nabrano zrnje v vagone in ga odpeljejo v pripravljen prostor, kjer ga mešajo in sušijo. Končno gre v mlin, da se olušči. Tako sem na kratko opisala, kako se prideluje kava. Tudi jaz sem bila deležna te dobrote. Če bi pa hotela vse opisati, kaj sem doživela v Braziliji, bi bila že velika povest. (Urednik predlaga, da naša Micka takoj začne pisati tisto veliko povest. Kdo podpira???)

ENUM CLAW, WASH. — Piše Mrs. Logar. — Naročnica sem že mnogo let in zelo ljubim ta lepi list. Le škoda, da ga nima vsaka katoliška družina. Marsikje se izgovarjajo, da nimajo časa za branje. Tudi jaz navadno nimam časa podnevi, pa zato berem zvečer, preden grem k počitku. Jaz mislim, da za dobro branje se mora najti čas. Ko sem bila še prav mlada, je bil moj oče vedno naročen na Mohorjeve knjige. Oh, kako težko smo jih čakali! Kako vesele božične praznike smo imeli, ko smo brali nove knjige. — Tu Vam pošiljam za eno sveto mašo za pokojnega Jožefa Rihterja. To je namesto rož. Jaz vedno tako mislim, da pokojni potrebujejo maš, ne pa rož. Večkrat berem, kako lepo navado imajo po nekaterih krajih, da prijatelji pokojnega darujejo veliko za svete maše. Tu pri nas je pa slaba navada, da

ima vsak mrlič polno rož, sv. maš pa nič. Ali ni to slaba navada? — Slovenke in Slovenci! Le oglasite se prav pogosto s svojimi dopisi, ker jih silno rada prebiram.

HRIB, U. S. A. — Piše Johana s Hriba. — Povejte, prosim, Marici iz Doline, da jo pozdravlja Johana s planine. Marica res tako dosti milega napiše. Ampak meni se zdi, da je pri Marici nekako tako kot pri meni. Pišem in pošljem, ker vem, da bo g. urednik skrbno oprijel. (Ko bo urednik to bral, bo gotovo rekel: Na, zdaj ga je pa Johana pošteno polomila!) Res je fletno, ne poznamo se, pa se pozdravljamo kot otroci iz ene rodbine . . .

ESCONDIDO, CALIF. — Piše Margaret Dragovan. — Prav lepo se zahvalim za novi Koledar. Brž sem vsega prelistala in si slike ogledala. Malo sem še bolehnala, pa se nisem mogla takoj branja lotiti. Vseeno sem pa prebrala, kar piše Jože Grdina. Veliko je povedal in vse popolnoma prav. Ko sem pa odprla na strani 180, sem se pa pošteno prestrašila. To je pa res veliko ogledalo starosti. Pa kaj hočemo, vsakega to čaka, kdor ne bo mlad umrl . . .

JENNY LIND, ARK. — Piše Gertruda Močivnik. — Z veseljem sem brala, da bo letos spet izšel Koledar za posebno ceno 50c. Hitro mi enega pošljite, denar pošiljam. Na list sem naročena že prav od začetka in sedaj sem že 77 let stara. Septembra meseca sem bila precej bolana, pa me je Marija uslišala, da se mi je spet na bolje obrnilo. Naročnikom se priporočam v molitev.

WILLARD, WIS. — Piše Frank Perovšek. — Koledarji se letos izredno lahko in neprisljano prodajajo. Že nad dvajset let delujem kot zastopnik, pa še nikdar poprej niso naši rojaki s takim veseljem segali po tej lepi knjigi kot letos. To je znak, da naša tukajšnja slovenska naselbina vedno bolj čuti in se živo zaveda, kako velike vrednosti je dobro katoliško berilo. Vsa čast in priznanje tukajšnjim katoliškim Slovencem, ki niso samo ostali zvesti svoji veri in narodnosti, temveč se tudi vedno bolj in z večjim veseljem oklepajo svojih katoliških listov.

CHARLESTON, W. VA. — Piše Agne Poulin. — Že davno sem želela nekaj napisati in povedati, kako zelo mi pomaga vsaka prošnja, s katero se obrnem do našega svetniškega rojaka Barage. Tolikokrat sem se že k njemu zaupno zatekla v zadevi zdravja in tudi dru-

gih zadev, pa sem bila vselej očitno uslišana. Rada bi naštela celo vrsto takih slučajev, da bi tako vzbudila zaupanje do Barage tudi v drugih bralcih tega lista in morebiti tudi kaj pripomogla do skorajšnje oltarske časti tega velikega služabnika božjega. Zelo sem hvaležna, da je moj sin, Rev. Poulin, prišel preo kratkim na novo postojanko, v Wheeling, W. Va. ker tam je tudi več naših rojakov, da lahko tudi med njimi kaj dobrega stori. Še enkrat vsem na srce polagam, da se zatekajte v svojih dušnih in telesnih zadevah v Frideriku Baragi.

EVELETH, MINN. — Piše Mrs. Nemgar. — Pri nas smo pokopali zelo dobrega moža in zvestega naročnika lista, Ave Maria, Mr. Brajdiča. Precej časa je bil bolan. V boleznih je tudi pristopil v Apostolat sv. Frančiška, da se je tako še bolj zavaroval za smrtno uro. Zapustil je v oporoki za več svetih maš. Bil je tudi tretjerednik in vseskozi zgleden katoliški mož. Naj mu sveti večna luč!

UNIONDALE, PENNA. — Piše Karl Kovačič. — Prosim Vas, da me počakate za naročnino. Če se prav spominjam, prejmem ta lepi list že od začetka. Lahko rečem, da se dolarji, ki sem jih v teku let za ta list poslal, dobro obrestujejo. Prepričan sem, če bi list prihajal v sleherno slovensko hišo v tej novi domovini, bi bilo več zadovoljnosti v slovenskih družinah.

SUNNYSIDE, UTAH. — Piše Ivan Režek. — Tu se zopet oglašja Vaš stari prijatelj z visokih sunnysidskih hribov. Pošiljam naročnino. Pa ne mislite, da bi se jaz tako hitro pobrigal za to reč, ali bojim se, da bi tudi jaz zašel v kako votlo drevo, ki bi me stlačilo . . . To bi bilo prav neprijetno, saj me že tako dosti tlači revmatizem, že celih deset let. Noč in dan moram biti sam zase in si delati veselje, kakor vem in znam. Zdaj pa želim listu mnogo točnih plačnikov in veliko novih naročnikov. In pa Bog daj, da bi bili enkrat vsi skupaj nad zvezdami, kjer ne bo ne joka ne stoka, pa tudi ne revmatizma in votlih dreves . . .

FARREL, PENNA. — Piše Anna Lumbert. — Vi pa res izdajate vsako leto lepše Koledarje. Posebno letos je pa res tako lep, da ga kar ogledujem. Lepe slike, lepe povesti, vse lepo. Kako se na primer postavi Mr. Dolčič iz Girarda s svojima hčerkama v narodni noši in pa s svojim popisom božje poti na Brezje! Tisto branje človeka tako poživi in prikljče nazaj

spomine na naše lastno romanje k Mariji Pomagaj. Vsa čast Mr. Dolčiču za krasen spis!

FONTANA, CALIF. — Piše Mary Skubic. — Lepa hvala za tako lepi Koledar. Jaz sem svojega že skoraj vsega prebrala. Če bom mogla, bom zanj agitirala, Vam pa želim, da bi vsega razpečali. O, ko bi Slovenci vedeli, koliko lepega je v Marijinih listih, pa bi se vse drugače počutili.

PORT WASHINGTON, WIS. — Piše Mrs. Krivitz. — Pošiljam denar za vseh 20 Koledarjev, ki sem kar brž vse prodala. V Koledarju sem brala, da Abrahamov hrast še stoji. Radovedna sem, kakšen je. Pa radovedna sem tudi, če je v tistem hrastu kakšna votlina, ki je nevarna zapoznelim naročnikom lista Ave Maria. Hm, prav radovedna sem, kje je prav za prav tista votlina. Toda jaz upam, da med mojimi naročniki ni nobenega takega, ki bi se šele v kakšni taki votlini spomnil na svoj dolg . . .

CLEVELAND, OHIO. — Piše Rose M. Platinšek. — Obljuba dela dolg, pravi pregovor. Zato Vam tu pošiljam dve polletni novi naročnini za prelepi list Ave Maria. Potrkala sem v več krajih, pa sem imela le malo uspeha. Pa ne bom še odnehala in bom še poskušala svojo srečo, saj gre za čast božjo. Koledar je jako lep. Zelo dosti berila je v njem. Kadar ga prebiram, sem vselej v duhu tam pri vas v Lemontu.

CLEVELAND, OHIO. — Piše Frances Marolt. — Z veseljem sem prejela novi Koledar. V resnici je tako zanimiv, da je po mojem mnenju dosti prepoceni. Ena povest lepša od druge. Enako slike. Lemontski kleriki se s svojimi instrumenti prav dobro postavijo. Slika in dopis Mr. Dolčiča se mi posebno dopade. Solze so me polile, ko sem brala, kako je šel s svojim očetom na Brezje. Dalje spis Jože Grdine, kako se to res izpodbudno bere. Vsa čast vam, možje! Le tako naprej, ne skrivati se za dru-

ge, pokažite, da vas ni sram povedati, da ste katoličani. Tako bodo tudi drugi dobili malo več korajže in ne bodo pustili raznim izgublencem pljuvati na nas. Enako moramo pa tudi žene in matere skrbeti, da se ne bo govorilo in pisalo zopet sveto vero. Tudi da bi se govorilo čez naše duhovnike, ne smemo pustiti. Pa, se dostikrat to dogaja po naših hišah. Vsaka poštena gospodinja bi morala to zabraniti. Iz srca želim, da bi Ave Maria mogla še prav veliko dobrega narediti, ker je res tako lepa, da sem vselej v zadregi, kaj naj prvo berem. Pozdrav!

CALUMET, MICH. — Piše Mrs. Krže. — Tudi jaz zelo rada berem list Ave Maria, čeprav imam poleg nje še dva angleška nabožna lista, v katerih tudi najdem veliko tolažbe in veselja. V Vašem listu se mi je posebno dopadla zadnjič slika Matere božje in tudi one slike in opis potovanja v Sveto deželo. Želim veliko uspeha pri Vašem delu.

ELISABETH, N. J. — Piše Agnes Posarich. — Bila sem še majhna deklica, ko sem slišala pripovedovati o duhovniku Frideriku Baragi. Moja stara mati ga je videla odhajati iz Metlike. Bilo ji je 80 let, ko je prihajala k nam na obisk. Moji materi je pravila, da je videla čudežnega gospoda. Bil je ravno semenj in polno ljudi, pa so vsi poklekovali po trgu. Vsi štirje zvonovi da so zvonili v mestni cerkvi, ljudje pa da so glasno jokali. Ko se je začela kočija pomikati čez mestni trg, so ljudje kleče z rokami zavirali kolesa. Mladi duhovnik je na obe strani blagoslavljal žalostne tisoče. Že tistikrat so ljudje spoznali njegovo trpljenje in ljubezen. Jaz se takrat ob pripovedovanju moje stare matere nisem menila za ime tistega duhovnika, ali sem ga pa pozabila. Ko sem bila že v Ameriki in brala mnogo o Baragi, sem se zavedela, da tisti duhovnik ne more biti nihče drug ko Baraga. Torej je bil ze

Vsak dan in na vsak način prihranite

denar, če kupujete pri

“Trikrýl’s Dept. Store”

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.

Shranite naše “STAMPS”. Z njimi si prihranite denar pri vsakem nakupu.

Dobro blago in nizke cene!

Ginsberg’s Dept. Store

Že 19 let služimo svojim odjemalcem.

Shranite naše “TRADING STAMPS” Imajo veliko vrednost.

Dvojne znamke ob torkih in sobotah.

2138 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Phone Canal 6014

v domovini tako dobro poznan kot ljubitelj duš. On v resnici zasluži, da bi bil prištet med svetnike. Moja mati je bila doma iz vasi Čresnovec, eno uro in pol od Metlike. Zato ne more biti nobena pomota, ker vem, da je bila res takrat v Metliki. Dobri spomini naj nam ostanejo na svetniškega misijonarja Barago!

SHEBOYGAN, WIS. — Piše Antonija Bogolin. — Pozivljem vse dobre Slovence, da na vso moč sodelujemo z onimi, ki se trudijo za zmago resnične socialne pravičnosti. Nikakor ni prav, da v današnjih časih pustijo družba mnoge zabresti v preveliko revščino brez njihove lastne krivde. Zato moramo neprestano delati za krščanska načela, ki dajo vsakemu svoje. Le opazujmo, kako se že širi komunizem

tudi med nami. Varujmo se, da nas ne zadene nekaj, kar se godi v Rusiji in Španiji. Zato priporočam naš katoliški tisk, posebno Ave Maria in Koledar. Oboje je jako zanimivo. Prav lepa hvala tistim, ki so Koledar že kupili od mene, drugim se pa še priporočam, kadar se bom tudi pri vas oglasila.

ANACONDA, MONT. — Piše Mary Pangre. — Pošljite mi deset Koledarjev, da jih skušam tu razprodati. Tudi omenim, da sem težko čakala oktobersko Ave Marijo. Zdelo se mi je, da kar noče priti. Pa to je bil samo tak občutek, ker sem si je tako želela. Saj prišla je jako pravočasno. Brž sem jo prebrala sama in moj mož, potem jo pa dala takim, ki sami ne zmorejo naročnine. Pozdrav.

JOSEPH PERKO

2101 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

—SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI—

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

TEZAK FUNERAL HOME

209 Indiana Street Joliet, Ill.

— FUNERAL DIRECTORS —

Also Flowers for All Occasions

SHOE SHOP

VICTOR AHO, lastnik

Najboljša popravljavnica čevljev. Trpežno delo po nizkih cenah.

GILBERT, MINN.

Naročajte

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Omislite si njegov Stenski Koledar!!!!
20 centov.

NICK STARESINIC

5327 Camelia St., Pittsburgh, Pa.

— SLOVENSKA TRGOVINA. —

Meso friško in suho in grocerija vsake vrste.

— CENE NIZKE —

Priporočamo se za obisk.

Telefon: Sterling 4337

M. KOHLER

Dealer in Coal

GILBERT, MINN.

Draying

Phone 19

Allegheny Valley Bank of Pittsburgh

— MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORP. —

Member Federal Reserve System